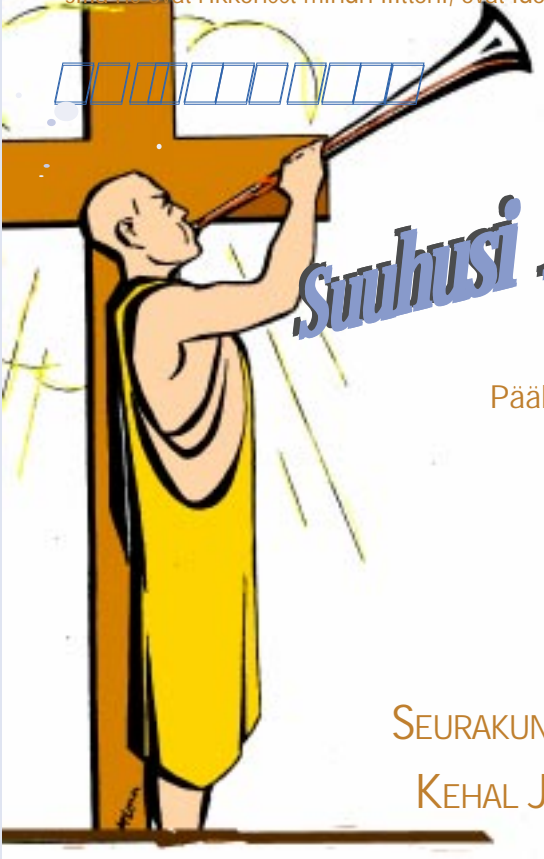

Suuhusi pasuna! Kotkan lailla Herran temppeliä vastaan
- sillä he ovat rikkoneet minun liittoni, ovat luopuneet minun laistani! Hoos 8:1

Suuhusi Pasuuna

Aikakauslehti 1/2003

Pääkirjoitus: **ELIA ON TULLUT
JA TULEE** s.2

**TÄRKEÄ NÄKÖKULMA
RAAMATTUKYSYMYKSEEN** s.4

**SEURAKUNTA ON JUMALAN SEURAKUNTA,
KEHAL JAHVE, JUMALAN KOKOAMA** s.9

Airi Marjakangas:
DAAVID KASVATAJANA s.19

KOOSTEITA
Lars Aejmelaukselta s. 18
ja Osmo Tiirilätä s.30

Lehden tarkoitus:

- puhalttaa selkeästi pasuunaan Raamatun ilmoitukseen pitäytyvän uskon puolesta
- kutsua uskovia tosi Jeesuksen seuraamiseen ja vapauteen maailman ja uskonnollisten siteiden orjuudesta.

“Sillä minun kansani on tehnyt kaksinkertaisen synnin: minut, elävän veden lähteen, he ovat hyljänneet, ja ovat hakanneet itselleen vesisäiliöitä, särkyviä säiliöitä, jotka eivät vettä pidä.” Jer 2:13

ELIA ON TULLUT JA TULEE!

Suuhusi Pasuuna 9

Julkaisija

Lähetyspalvelu -
Mission Service ry
Puh 0400 684 344
Fax 03-31558587

suuhusi.pasuuna@lahetyspalvelu.fi

Kustantaja

Misserv Ky
Puh 040 5677 384

airi.marjakangas@lahetyspalvelu.fi

Päätoimittaja

Reino Marjakangas

reino.marjakangas@lahetyspalvelu.fi

Pankkiyhteys

OP 538134 – 47500

Tilaukset

Lehteä toimitetaan talkootyönä ja julkaistaan lahjoitusten varassa, uskonvaraisen periaatteen mukaan, varsinaista tilausmaksua ei ole. Jos tahdot auttaa työssämme, voit lähettää tukeksi tilillemme tai muulla tavoin. Pienikin tuki on tarpeen. Lehti ei tavoittele voittoa.

Kirjapaino

Misserv-paino

ISSN 1238-7525

Katso, minä lähetän teille profeetta Elian, ennenkuin tulee Herran päivä, se suuri ja peljättävä. Ja hän on kääntävä jälleen isien sydämet lasten puoleen ja lasten sydämet heidän isiensä puoleen, etten minä tulisi ja löisi maata, vihkisi sitä tuhon omaksi (Mal 4:5-6).

Kun Jeesukselta kysyttiin (Mk 9:1 Iss), tuleeko Elia ensin, Hänen vastauksensa sisälsi vastakkainasettelun: "Eli-as tosin tulee ensin ja asettaa kaikki kohdalleen... Elias onkin tullut, ja he tekivät hänelle, mitä tahtoivat!" Elia tulee ja on tullut! Tämä on ymmärrettävä siten, että Eliaan hengessä ja voimassa, kuten enkeli Johannes Kastajastakin etukäteen ilmoitti, julistetaan lopun ajalla sanomaa, jossa vaaditaan uutta arvioimista ja mielenmuutosta hengellisen elämän kentässä vallitseviin vääristymiin ja ihmissuhteisiin ja ennen kaikkea Jumalaan ja Hänen Sanaansa. Tämä on aivan välttämätöntä ennen Herran päivän tuloa, ettei Hän "löisi maata, vihkisi sitä tuhon omaksi".

Tämä julistamistehtävä Eliaan hengessä ei ole joka miehen. Kaikilla evankeliumin julistajilla ja saarnaajilla ei välttämättä ole tätä Eliaan erityistehtävää. Siihen tarvitaan, kuten Ilmestyskirjan kahdelle profeetalle, henkilökohtainen tehtävänanto (Ilm 11:3)! Tehtävän saanut tulee erämaan koulusta, jossa kaikki oman ajan uskonnollisuus on riisuttu pois. Hän ei voi edustaa mitään hengellistä puoluetta, tai puhua minkään kirkon tai yhteisön nimissä, sillä Jumala tekee tiettäväksi ja vaatii kaikkia ihmisiä tekemään parannuksen, ennen kuin maanpiirin Tuomari tulee (Apt 17:30-31). Eliaan Hengessä ei voi puhua korvasyyhyyn, ja sen vuoksi tällaisen julistajan pää on alati vaarassa. "He tekivät hänelle, mitä tahtoivat!" Mutta Jeesus tänäkin päivänä lupaa: "Jos tahdotte ottaa vastaan, hän on Elias!" (Mt 11: 14)

Eliaan hengessä ja voimassa julistamisen epäkiitollisen erityistehtävän saaneita on kristikunnan historiassa esiintynyt silloin tällöin. Meidänkin aikanamme tätä voitelua esiintyy ja tulee esiintymään, sillä kaikkia asioita ei ole kohdalleen asetettu nykyisessä "Israelin huoneessa".

Suuhusi Pasuuna -lehti pyytää tätä Eliaan 'äänenkannattajan' tehtävää omalta osaltaan suorittaa. Älköön sen tähden kukaan kompastuko siihen, ettemme voi mielistellä

ketään emmekä säästää ketään, julistaessamme tätä sanomaa, joka kohdistuu monella tapaa aikamme nykyisiä hengellisiä virtauksia ja käsityksiä vastaan. Kaikkien meidän kristityn nimeä kantavien Jeesuksen seuraajien on tarkistettava Jumalan Sanan valossa suuntaamme, muutettava mielemme ja tehtävä parannusta. Muutoin käy huonosti! Jumalan tuomiot tulevat meidän sukupolvellemme vääjäämättömän varmasti! Silti tämä on armon sanoma. Johanneksen, tuon parannuksen saarnaajan, nimi merkitsee: Jumala on armollinen! Hän on armollinen, jos me käännyimme!

Kahdeksan edellistä Suuhusi Pasuuna -lehden numeroa sisältää edelleen tuoretta ja varteenotettavaa sanomaa. Moniin kirjoituksiin on kompastuttu, mutta yksikään taho ei ole ilmestynyt perustelemaan, millä tavoin kirjoitukset olisivat vääriä ja Raamatun vastaisia. Ilman asiallisia perusteluita liikkuvia vastaanvittäjiä kyllä on löytynyt pylvin pimein! Kaksi vuotta olemme odotelleet hiljaa edellisen lehden ilmestymisen jälkeä, mutta nyt annamme pasuunan jälleen raikuen soida! Jospa edes joku sattuisi kuulemaan - ja heräämään!

Tämä on Suuhusi Pasuuna -lehden yhdeksäs numero. Sen viesti kehottaa kääntymään "isien puoleen", so. nykyajan jopa monien pannaan julistettujen tieteellistä työtä tekevien kirjanoppineiden puoleen kuuntelemaan, mitä heillä on perusteltua sanottavaa ja neuvottavaa. Miksi Jumalan Henki kehottaa kääntymään "isien" puoleen. Eikö juuri kirjanoppineiden vallankäyttö ole monta kertaa tuhonnut karismaattisuuden! Totta, mutta tänä aikana monet väkevät harhaopit ovat liikkeellä loisteliaina ja vaativina, lumoten kallista Jumalan laumaa. Jumalan lasten karismaattisuus on valitettavasti monessa suhteessa ajassamme ohjautunut ulkopuolelle Sanan! Siksi tarvitaan myös "isiä"! Mutta sen huomion olen tehnyt, että oppineet teologit eivät osaa keskustella tavallisen rahvaan tasolla muulla tavoin, kuin oppimansa tieteellisen, kurinalaisen kielenkäytön termin, mikä tavallisen rahvaan korvissa on "täyttä hepreea". Siksi kutsu näille "isille": Laskeutukaa korkeasta ylhäisestä oppineisuudestanne tavallisten 'pulliaisuskovain' tasolle ja opetelkaa heidän kielensä voidaksenne antaa heille varastostanne "uutta ja vanhaa". Tällaisesta kuulijoita tavoittavasta ja heidän luottamuksensa saavuttavasta "tiedonjulkaisemisesta" on huutava pula.

Tulevaisuuden näkymiä

Olemme saaneet toimintaa varten hyvät ja tilavat vuokratilat Hämeenlinnasta. Olemme perustaneet Misserv-kustantamon ja hankkineet mustavalkopainokoneen, jolla painamme tätä lehteä. Tarvitsemme vielä värikoneen, jotta voimme painaa eri julkaisuja, kirjoja ja pyhäkoulumateriaalia, joita tuotamme itse. Olemme myös nostamassa uudelleen Kristittyjen Kansainvälinen Ykseys- ja Lähetyspalvelusäätiötä pystyyn ja herätämme uudelleen henkiin Ykseyden Ääni -lehden, jos Herra suo. Olemme saaneet Jumalan kunniaksi neuvoteltua tälle 1990-luvulla kaatuneelle säätiölle mittavan akordin, niin että tarvitsemme vain noin 18 000 euron verran varoja, niin suunnitelma toteutuu. Voimamme ovat vähäiset emmekä kykene tätä tekemään yksin. Tarvitsemme taloudellista tukea, mutta myös sellaisia, jotka kokevat voivansa omalla toiminnalla ja työpäinoksella tulla mukaan. Siksi pyydämme: Etsiydy työtoveruuteen "Elian huutavan äänen" ja sanoman eteenpäin viemiseksi. RM

REINO MARJAKANGAS:

TÄRKEÄ NÄKÖLULMA

RAAMATTU-

KYSYMYKSEEN

“Älä tule lähemmäksi! Riisu kengät ja lastasi sillä paikka, jossa seisot, on pyhä (hepr. admat-koodesh, ‘pyhä maa’)” (2 Ms 3:5; Joos 5:15).

Historiallisen raamatuntutkimuksen tulosten edessä monien hengellinen elämä on joutunut syvään kriisiin. Mihinkä on uskomisen, jos Raamattu ei ole luotettava? Ratkaisumalleina on joko pakeneminen äärifundamentalismiin, mikä kärjistettynä merkitsee, että Raamattu on pisteitä ja pilkkuja myöten totta. Jotka muuta välttävät ovat tiedemiehiä myöten valehtelijoita, Raamatun repijöitä ja perkeleen käytyreitä! - tai sitten, menemällä toiseen äärilaitaan: Annetaan oman uskon romahtaa! Kun kuitenkin monien kohdalla on niin, että Raamatun äärellä ja sanan kuuntelun alla on saatu ilmeistä hengellistä kokemusta, jota ei ole voinut tehdä tyhjäksi, on useimpien valintana ollut skitsofreeninen tie: Vakuutellaan itselleen ja muille, että on olemassa kaksi vastakkaista totuutta yhtäaikaan, eksaktin tieteellisen tutkimustulosten totuus ja hengellinen totuus. Tämä on järjetöntä, kuten Osmo Tiirilä huomauttaa kirjassaan Sata teesiä kirkosta, s. 85. Tähän järjettömyyteen näyttää suurin osa teologisen koulutuksen saaneesta papistostakin sortuneen. Mummoille ja kirkkokansalle puhutaan toista, kuin mihin itse uskotaan (tai ollaan uskomatta).

Kun Terho Pursiainen nuorena teologi-

na vuonna 1969 julkaisi kirjansa Uusin testamentti, hän perusteli kirjansa sisältöä seuraavasti: “Tässä kirjassa mainitut asiat ovat enimmäkseen tuttuja Suomen kirkon papeille. Kun niitä ei ole saatettu muiden kuin pappien tietoon, oli tämä kirja kirjoitettava. ...En voi löytää yhtään uskottavaa puolustusta sille, että Uuden Testamentin tutkimuksen ja Raamatun arvovaltaan liittyvät ongelmat pidetään pappien ammattisalaisuutena”. Kirjansa julkaisemisen jälkeen Pursiainen sai ympäri korvia joka suunnalta, niin vasemmalta kuin oikealtakin.

1960-luvun vaihteessa allekirjoittanut sai kunnan rokotuksen liberaaliteologiaa, lundilaisuutta, kriittistä raamatuntutkimusta ja ylipäänsä ns. ‘raarnatunrepijöitä’ vastaan, niin ettei minun tarvinnut moneen vuoteen edes mainittujen tahojen perusteluita kuunnella. Riitti, kun määrättyiltä tahoilta syvällä rintaäänellä opetettiin, että synti, mikä synti, luopumus, mikä luopumus, parasta karttaa ja kiertää kaukaa! Niinpä en tikullakaan koskenut Pursiaisen kirjaan. Vasta vuosikymmeniä myöhemmin silmäillessäni mainittua kirjaa ja tutustuessani muittenkin, muun muassa Heikki Räisäsen teoksiin ja muihinkin kriittisen raamatuntutkinnan tuloksiin, en voi muuta kuin todeta, että perusteltua asiaahan ‘pojat’ pääosin puhuvat ja vähintäänkin yhtä paljon kuin herätyslinjan teologit ja tutkijat omista ‘Raamatun puolesta’ -teoksissaan.

Olen pienestä pojasta lähtien ollut kiinnostunut Raamatusta. Halusin sen ensimmäiseksi kirjakseni. Kun minulle ensin tarjottiin katekismusta, en sitä huolinut.

Nuoruudesta saakka olen Raamattua tutkinut ja lukenut yhtenäisesti, tavoitteenaani kerran vuodessa Raamattu läpi. Kun

parin vuoden päästä 70 ikävuottani tulevat täyteen, ohjelmani on pysynyt samana. Raamatun äärellä olen viettänyt parhaimmat hetkeni. Jumala puhuu minulle Henkensä kautta tämän kirjan välityksellä. Saan siitä päivittäin ammentaa runsain määrin matkaevästä elämäni matkalle ja jakaa sitä myös toisille.

Paradoksaalista kyllä, tämän saman Raamatun äärellä, sitä lukiessani olen saanut oppia näkemään ja ymmärtämään Kirjoitusten syvän inhimillisen puolen. Raamattu ei ole suoraan taivaasta saneltua Jumalan sanaa, vaan syvästi vajavaiset, raadolliset ihmiset ovat sen kirjoittaneet, muistiin merkinneet ja myös muokanneet ja korjailleet. Se on ihmiskunnan kedoilta kerättyä viljaa, joka ei ole taivaasta kotoisin, vaan maasta kasvanut. Mutta Raamattu itse ilmoittaa, kuka sen on tuottanut. Se on maailman Luojan ja ylläpitäjän oma tuotos, niinkuin psalmista sanoo: "Sinä tuotat maasta leivän" (Ps 104:14). Ihminen on sen vain Pyhän Hengen johtamana ja innoittamana ihmiskunnan kedolta koonnut, "riihessä puinut ja tulella paistanut" saaden kaikkeen tähän viisauden ja opetuksen Jumalalta (Jes 28:23ss). Kun Jumala on näin hyväksi nähnyt käyttää Raamatun sanan kokoamiseen ja kirjoittamiseen heikkoja, jopa väliin huonomuitisia ja heikkolahjaisiakin ihmisiä, on selvää, että minunkin on tämä tosiasia hyväksyttävä ja osattava tehdä oikeansuuntaiset johtopäätökset. Totta kai tekstistä löytyy myös virheitä, epä johdonmukaisuuksia, aikaan ja paikkaan sidottuja rajallisia käsityksiä jne., vaikkakin toisaalta enin osa Kirjoituksista sisältää hyvinkin kirkasta, selkeää ja johdonmukaista tekstiä.

Raamatun inhimillinen puoli on minulle

avautunut vähitellen, pikku hiljaa. Alusta lähtien olen lukenut sen tekstejä luottavaisesti. Tällainen 'fundamentalistinen' lähestymistapa ja 'sisäänajo' Raamatun maailmaan lienee monien kohdalla turvallisin tie henkilökohtaisen uskonkokemuksen omaksumiseen. Se on joka tapauksessa paras tie Raamatun sisällön tuntemiseen ja sisäistämiseen. Sen sijaan sellainen lukija, joka Raamatun sisältöön perehtymättömänä on ryhtynyt raamattukritiikin tulosten kanssa kirjaa tutkimaan, on syystä joutunut kriisiin, josta on ollut vaikea selviytyä kuiville. Ei suotta Lutherkaan varoittanut, ettei esimerkiksi 1. psalmia "sovi lukea lehmän silmin". Ajattelen mielikuvaa, kuinka lehmä toljottaa suurilla silmillään leukojaan louskutellen ja märehtien, mutta ainakin sivullisesta näyttää siltä, ettei Helunan päässä silti suuremmin ajatukset liiku!

Ajatteleva Raamatun lukija kyllä alkaa pikku hiljaa erottaa 'metsän puilta' tehden huomioita ja kysymyksiä tekstin suhteen. Näin minullekin kävi, kun 'Jumalan sanan' sijaan rupesin näkemään Raamatun lehdillä myös inhimillisiä, ihmisen käden jälkiä. Merkillistä kyllä, minun ei silti tarvinnut ajautua missään vaiheessa Raamatun suhteen minkäänlaiseen uskottavuuskriisiin. Jatkuva, voimakas hengellinen kokemus, Sanan avautuminen, Jumalan puhe ja ravitukseksi tuleminen Raamatun äärellä on auttanut minua kohtaamaan tekstissä olevat joko näennäiset tai todelliset ristiriidat ajatellen, että minulta joko puuttuu asiasta riittävästi tietoa tai yksinkertaisesti niin, että Kaikkivaltias, joka hallitsee sekä mikro- että makrokosmoksen, on näin hyväksi nähnyt jättää tekstiin joutilaillekin sopivaa askaroimista. Toki ns. tekstien väkivaltaiseen harmonisointiinkin olen

väliin syyllistynyt. Kun lisäksi Jumala, joka on salattu, kehottaa niin monessa kohdin etsimään (hepr. darash) Häntä Hänen Sanassaan, on siitäkin tehtävä se johtopäätös, ettei Kirjoitusten esitystapa ole tarkoitettukaan täydellisesti niin selkeäksi ilmoitukseksi, että siitä Jumalan tunteminen kertalukaisella selviäisi. Kun meitä ihmisiä on joka lähtöön, on älykkäitä ja tyhmiä, vähä-älyisiä ja useimmat ihmiset siltä väliltä, eiväthän kaikki voisi käsittää jokaista kirjoitusta samalla tavalla! Kaikkien tällaisten näkökohtien selkeytyminen ja oivallusten tekeminen on tietenkin vienyt oman aikansa.

Kun sitten aikanaan aloin tutustua kriittisen raamatuntutkinnan tuloksiin, oli minun helppo todeta: Aivan oikein, kuinka muutoinkaan asiat inhimilliseltä puoleltaan voisivat olla! Jumala on katsonut hyväksi, ettei Hän ole antanut niinkään autenttisia todisteita, vaan on sen sijaan käyttänyt vajavaisia todistajia, jolloin heidän esitystapansakin on ymmärrettävästi puutteita täynnä.

Efesolaiskirjeen mukaan 'pyhien kansalaiset ja Jumalan perhe' on "apostolien ja profeettain perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Kristus Jeesus" (2:20). Tässä 'kulmakivi' tarkoittaa alinta kulmakiveä eli peruskalliota, Kristus-kalliota, jolle 'uusi Jerusalem' on rakennettu. Sanoohan Paavali toisaalla, että "muuta perustusta ei kukaan voi panna, kuin mikä pantu on ja se on Jeesus Kristus" (1 Kr 3:11). Edelleen Paavali varoittaa, että "katsookoon kukin, kuinka hän sille (Kristusperustalle) rakentaa". Paavalilla aikanaan olikin varaa varoittaa itse apostoliruhtinas Pietariakin väärän perustuksen rakentamisesta. Apostolit ja profeetat, joilla tarkoitetaan tässä uuden liiton profeettoja, ovat

'perusrakennusmiehiä', mutta samalla pitää muistaa, että hekin kuin myös Paavali, kuuluvat samoihin vajavaisiin, joskin tietyssä mielessä pätevimpiin todistajiin, joiden rakentamista tulee - ja tässä olen varma, että se on nimenomaan meidän Herrammekin tahto! - myöskin arvostella, kunhan se tapahtuu tarvittavalla pietteillä, aralla tunnolla Jumalan sanan edessä ja perustellusti. Uuden liiton profeettoja, joiden käden jälki näkyy erityisesti Uuden Testamentin myöhäisemmissä kirjoituksissa, ja jotka ovat jatkaneet Vanhan Testamentin kirjoitusten, Herran Jeesuksen sanojen ja apostolien sanoman tulkintaa, tulee myöskin arvostella ja arvioida sillä samalla valtakirjalla, millä Raamattu kehottaa profetioita arvostelevaan ja pitämään se, mikä hyvää on.

Tämä arvostelu ei ole joka miehen, se on selvää. Se edellyttää taitavaa Jumalan valtakunnan taloudenhoitoa, 'isännöimistä', missä "taivasten valtakunnan avaimet" ovat oikein ymmärrettyssä ja oikeassa käytössä, missä 'sitominen' ja 'vapauttaminen' tapahtuvat Pyhässä Hengessä niin, että se on pätevää sekä taivaassa että maassa. Tässä suhteessa kirjanoppineet vanhan liiton aikana olivat epäonnistuneet ja syyllistyneet monenlaisiin väärinkäytöksiin ja vallan väärinkäyttöön ja niinpä Jeesus siirsi sen Pietarille, jonka 'seuraa-ja' edelleen on Jumalan seurakunta kokonaisuudessaan. On syytä huomata Raamatun kirjoitusten perusteella, ettei Pietariin avainten käyttö sujunut automaattisesti, vaan oli jatkuvan kilvoituksen alla. Esimerkiksi apostolien kokouksessa, Apt 15, tarvittiin vanhempia, veljiä, apostoleita, Paavali mukaan luettuna kokoontumaan ja yhdessä tutkimaan Jumalan Henkeä avuksi huutaen, ennen kuin Pietarin

‘päästönsana’ putkahti esiin. Kipeällä tavalla, kuten edellä on viitattu, Pietari sai myöskin oppia sen, että hänkin avaintenvallan haltijaksi uskottuna tarvitsi kirjanoppineen Paavalin toimesta ojentamista, sitomista ja päästämistä. Kaikesta päättäen hän nöyrästi ottikin opikseen, kun hän myöhemmin toteaa, että ”rakas veljemme Paavali hänelle annetun viisauden mukaan” kirjoittaa, joskin väliin vaikeatajuisesti yhteisen pelastuksen asioista (2 Pt 3:15s).

Me nykypäivien kristityt tarvitsemme myös teologista tietämystä ratkaistessamme esimerkiksi, mikä seurakunnassa on varteenotettavaa, tärkeää ja vähemmän tärkeää. Siksi Jumala onkin nähnyt hyväksi, että me käännyimme luottamuksella ja kunnioituksella myös todellisten asiantuntijain, ’isien’ puoleen. Näihin ’isiin’ on syytä lukea myös tieteellistä raamatuntutkimusta tekevät tiedemiehet, olkoot he fundamentalisteja tai liberaaleja, jumalaisia tai jumalattomia. Emmehän lääkärinäkään puoleen käänny heidän henkilökohtaisten uskomustensa, vaan heidän asiantuntemuksensa tähden. Tässä suhteessa Suomen kristikansalla olisi parannuksen paikka. Erityisesti ns. herätyslinjan ja ’Raamatun puolesta’ taistelevat teologit ovat täysin omavaltaisesti ja vastuuttomasti omineet Jumalan roolin saattaessaan pahaan huutoon ja tuomitessaan vuosikymmenien ajan historialliskriittisen tutkimuslinjan edustajat Raamatun repijöiksi, kaiken uskon ja vanhurskauden vihollisiksi, ylösnousemuksen, neitseestäsyntymisen, kolminaisuuden jne. kieltäjäiksi ja suorastaan perkeleen sikiöiksi ja nostaneet samalla omaa rooliiaan Jumalan, Raamatun ja uskon oikeina puolustajina.

Miksi edellämainituista ja monista muis-

ta väitteistä on tarvinnut niin mahdollistamasti hiiltä? Jumalan seurakuntahan tällaiset asiat viime kädessä ”avaimillaan” määrittelee, kun sen sijaan kirjanoppineilta se valta nimenomaan oppineisuutensa vedoten on otettu pois! Kiellossa ”älkää tuomitko” sen sijaan puhuu aina Jumala ja meitä ihmisiä, jokaista, koskee tämä varoitus, olimme oikeassa tai väärässä! Erehdyksen mahdollisuus vaanii aina meitä kaikkia! Ei ole syytä unohtaa, että Totuus on Majesteetti, tuli se miltä suunnalta tahansa. Toisaalta Kaikkivaltias ei tarvitse itsensä eikä oman Kirjansa, Raamatun puolustajia. Sen sijaan me, olimme keitä tahansa, tarvitsemme, että Hän armossaan puolustaisi meitä. On syytä varoa omassa uskonnollisessa kiihvaudessaan, ettei meistäkin todettaisi: ”Sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut” (Ilm 3: 1).

Erinomaisen näkökulman raamatukysymykseen antaa kertomus palavasta pensaasta, jossa Mooses kohtasi Jumalan ja kertomus Joosuan ja Herran sotajoukon päällikön kohtaamisesta Jerikon edustalla (2 Ms 3:5; Joos 5:15). Paikka, missä Mooses kohtasi Jumalan palavassa orjantappurapensaassa, ei poikennut ympäröivästä erämaan luonnosta millään tavalla. Voimme ajatella, että siellä oli kivikkoa, piikkipensaita, ehkä vähän ruohoa siellä täällä, skorpioneja sun muita ötököitä vilisteli maassa, kuten koko sillä alueella, missä Mooses paimensi appensa Jetron lampaita. Jumalan ilmestymisen jälkeenkään paikka ei muuttunut luonteeltaan pyhemäksi. Jälkipolvi on tietenkin yrittänyt sitä paikallistaa ja nykyisen Katariinan luostarin väitetään sijaitsevan sillä paikalla.

Mooses kuitenkin pyrkiessään lähemmin tarkastelemaan ihmeellistä näkyä, miksei pensas palanut poroksi, sai kuulla äänen:

”Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa” (admat-koodesh)! Maaperä ei ollut pyhä itsensä tähden, vaan sen tähden, että se sillä kertaa oli Jumalan, Jahven, ilmestymispaikka. Kun Herran sotajoukon päämies (sar-tse-vaa-Jahve) ilmestyi Joosualle, ilmoittaen, ettei ollut ’meikäläisiä’ eikä ’vihollisia’ ja Joosuan tiedustellessa, mitä sanottavaa Hänellä oli, sai pelkästään vastauksen: ”Riisu kengät jalastasi, sillä paikka jossa seisot, on pyhä!” (Joos 5:15). Jumalan sanottavan voi kuulla vasta, kun lähestyy Häntä kunnioittavan pelon vallassa! Molempien, sekä Mooseksen että Joosuan, kohdatessaan Ilmestyksen Herran, täytyi osoittaa pyhää arkuutta ja kunnioitusta riisumalla kengät jaloistaan, voidakseen kuulla, mitä Jumalalla on sanottavaa ja

saadakseen voiman annetun tehtävän toteuttamiseen.

Näin on myös Raamatun suhteen. Se on itsessään kuin mikä tahansa kirja, jota tarkkailemalla voidaan nähdä vain Siinain erämaata tai Jerikon aroa taustalla jumalattomuuden linnoitus, Jerikon kaupunki. Mutta se on samalla ilmestystistoriaa, joka päivittyy eläväksi jokaiselle totiselle Jumalan etsijälle ajasta aikaan niin, että Kirjoitusten ’hiekkä’ ja ’roskatkin’ ovat siinä admat koodesh, ’pyhää maata’, Jumalan ilmestyksen paikka niille, jotka lähestyvät sitä ’sukkasillaan’, pyhän kunnioituksen ja arkuuden vallassa. Silloin tapahtuu, kuten tässä kirjassa on kirjoitettuna: ”Minä katson sen puoleen, jolla on ... arka tunto Minun sanani edessä” (Jes 66:2).

TUE TOIMINTAAMME!

Lähetyspalvelu toimii vapaaehtoisten kannatusten varassa. Tukemalla varoillasi toimintaamme olet mukana edistämässä Jeesuksen Kristuksen lähetyksäkäsken toteutumista kaikessa maailmassa!

Tarvitsemme:

- Esirukousta
- Rahalahjoituksia
- Testamentteja

Lahjoitukset tilille:

Lähetyspalvelu — Mission Service ry, Op 538134-47500

Reino Marjakangas:

SEURAKUNTA ON JUMALAN SEURAKUNTA

KEHAL JAHVE JUMALAN KOKOAMA

“Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät, ynnä kaikille, jotka avuksi huutavat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä kaikissa paikkakunnissa, niin omissaan kuin meidänkin.” (1 Kr I: 2)

Mt 16:17 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: “Autuas olet sinä, Simon, Joonaan poika, sillä ei liha eikä veri ole sitä sinulle ilmoittanut, vaan minun Isäni, joka on taivaissa. 16:18 Ja minä sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, ja tuonelan portit eivät sitä voita.

16:19 Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on oleva päästetty taivaissa.”

Sana ‘seurakunta’ (kreik. ekklesia) esiintyy evankeliumeissa vain kaksi kertaa, Mt 16:18 ja 18:17. Pääsiäisen jälkeisissä kirjeissä ja Apostolien teoissa se esiintyy usein, mutta vain yhdistelmässä “Jumalan seurakunta”, mikä on käänös Vanhan Testamentin Israelia tarkoittavasta ilmaisusta ‘Jumalan kokoama’ (hepr. kehal Jahve). Tästä näemme, että Uuden Testamentin ilmoituksen mukaan Jeesus ei farisealaisuudesta poiketen perustanut erillistä seurakuntaa, vaan halusi kutsua Jumalan seurakunnan takaisin Herransa luokota “yhteen kaikki hajallaan olevat Jumalan lapset” (Jh 11:52). Tämä merkitsee sitä, että kaikki menneittenkin sukupolvien pyhät aina Adamista alkaen kuuluvat tähän samaan yhteenkoottavien joukkoon! Heidät on jo liitetty Golgatan voiton ja ylösnousemuksen jälkeen uskonsa kautta Kristukseen, sillä vain Hänessä voidaan päästä eroon koko ihmiskuntaa jäytävistä turmiovallasta, käärmeen siemenen osallisuudesta, synnin turmeluksesta. Ajal-

linen kuolema ei ollut heitä tästä vapauttanut, mutta toivossa he olivat kukin matkansa kulkeneet ‘ristin’ alla, elämän vanhurskauteen pyrkiessään ikävöineet oman turmeluksensa tajuten lopullista vapahdusta, katsoen Mooseksen tavoin ‘Kristuksen pilkan’ suurimmaksi rikkaudekseen (Hepr 11:26) ja omalla vuorollaan rajan yli astuneet. Yhdessä heidän kanssaan Jeesuksen lunastustyön jälkeen Häneen uskon kautta liittyneet sekä edesmenneet että tämänkin päivän Jumalan lapset ovat suostuneet (ja toivon mukaan tänäänkin suostuvat!) kuolemaan itselleen, vaeltamaan ‘ristin alla’, oman syntisyytensä ja turmeluksensa tuntien Hengellä kuolettamaan lihan teot, kunnes lopullinen vapahdus ylösnousemuksessa saavutetaan. Tämä on mahdollista vain, jos heidän havaitaan olevan ja pysyneen Jeesuksessa Kristuksessa.

Jeesuksen kokoamat tulee olla Kristuksessa (“seurakunnille, jotka ovat Kristuksessa” Gl I: 22), “yhdessä Hengessä kasitetut yhdeksi ruumiiksi” (1 Kr 12:13), mut-

ta kaikki he kuuluvat yhteen ja samaan Jumalan seurakuntaan. Ainoa UT:n kohta, Rm 16:16, jossa puhutaan 'Kristuksen seurakunnasta', "on alkuperältään epävarma, koska lause esiintyy joissakin käsikirjoituksissa toisaalla. Joka tapauksessa Mt 16:18 oleva ilmaisu 'minun seurakuntani' on mahdoton Jeesukselle; 'minun' on täytynyt vasta myöhemmin tulla 'Jumalan' paikalle. Tuskin Jeesus olisi myöskään käyttänyt rabbiinista lauselmää 'sitomises-ta ja päästämisestä' selittämättä, että hän tarkoitti sillä aivan muuta kuin kirjanoppineiden lainselitystä" (E. Schweizer, Matteuksen evankeliumi).

Juutalaisessa traditiossa Daavidin avaimet on liitetty Babyloniin karkoitettuihin kirjanoppineisiin. Niinpä Mt 23:13 "taivasten valtakunnan avaimet" on annettu kirjanoppineille. Heillä sitomis- ja päästämisvalta tarkoitti nimenomaan opetusvaltaa, jolla käsky julistettiin sitovaksi tai sitomattomaksi. Esimerkiksi työnteko sapatina ei koskenut pappeja heidän virkatoimissaan, muita kyllä. Tällaista sitomista ja päästämistä myös Jeesus tarkoitti, ilmoittaessaan, että taivasten valtakunnan avaaminen, niin myös julistaminen Jumalan tahdon mukaisesti, onko Hänen edessään esimerkiksi synnit anteeksi vai ei, on annettu Jeesuksen seuraajille eikä enää ole kirjanoppineiden yksinoikeus. Edellytyksenä tietenkin on, että taivas on samaa mieltä eli, että 'ylempi tuomioistuin' eli Jumala itse vahvistaa sen, mitä 'alempi tuomioistuin' on päättänyt Tämä ei suinkaan ole automaattisen selvää. Sen vuoksi sen aina tulee tapahtua ilmestyksen Isän Hengessä, Pyhässä Hengessä. Se on perustus, jolle rakennetaan. Sellaista valtaa ei Jeesus Pietarille eikä kenellekään muulle ole antanut, että automaattisesti vain il-

moitetaan tai julistetaan, että päästö tai sitominen on tapahtunut. Se on oltava päästetty tai sidottu taivaassa, kuten englantilainen NASB raamatunkäännös sen kääntää. Tämä merkitsee sitä, ettei avainten käyttö Jumalan seurakunnassakaan välttämättä ole aina joka miehen tai naisen tehtäviä!

Jumalan kansan "pyhät kokoukset"

"Pitäkää pyhä kokous!" 2Ms 12:16. "Puhu israelilaisille ja sano heille: Herran juhla-ajat, joiksi teidän on kuulutettava pyhät kokoukset, minun juhla-aikani, ovat nämä", 3Ms 23:1ss.

Kolmannen Mooseksen kirjan 23. luvussa luetellaan Herran juhla-ajoiksi seitsemän juhlaa: sapatit, pääsiäinen, ohrantähkäjuhla, viljankorjuujuhla, uudenvuodenjuhla, suuri sovituspäivä ja lehtimajanjuhla. Sapatit toistui joka seitsemäs päivä, kuusi muuta juhlaa vietettiin määrättyinä aikoina kerran vuodessa. Ne katkaisivat sopivasti arjen aherruksen. Ne olivat nimenomaan Herran omia juhla-aikoja, kuten Hän itse sanoo ja joiksi oli kuulutettava pyhät kokoukset ja kokoontuttava Hänen kasvojensa eteen.

Uuden liiton kansalle, joka on itse asiasa samaa Israelin kansaa lisätynä mukaan liitetyillä muiden kansojen jäsenillä, on määrätty kokoontuminen Jeesuksen nimeen, Mt 18:20. Siinä ollaan läsnäolevan Jeesuksen, Sanan, ja Hänen Henkensä kanssa Jumalan edessä. Tätä "keskinäistä kokoontumista" varoitetaan laiminlyömästä, Hpr 10:25. Saman Heprealaiskirjeen mukaan suuren Ylipapin edessä kokoontumisen tarkoituksena alkutekstien mukaan on "nähdä" ja tavata toisia rohkaisuksi rakkauteen ja hyviin tekoihin ja valmis-

tautua "tuon päivän", Herran tulemuksen päivän suureen kokoontumiseen Hänen tykönsä, 2Ts 2: 1.

Juhla-ajat olivat sidoksissa vuodenaikojen ja erityisesti sadonkorjuuaikojen rytmiiin, niveltyn israelilaisten arkiseen aherukseen leipänsä eteen ja tuoden näin sopivaa virkistystä ja lomaa arjen uurastukseen. Tällaisinaan ne eivät tietenkään ole siirrettävissä nyky-yhteiskunnan puitteisiin, eikä se ole Herran tahtokaan. Raamatun sana tahtoo kuitenkin ohjata meitä nykyajan kilvoittelijoita määrättyjen periaatteiden omaksumiseen ja hyödyntämiseen kokoontumisen ja työn rytmittämiseen.

On Jumalan tahdon mukaista, että uskovat kokoontuvat säännöllisesti viikkokoukkuisiin ja viettävät myös suurempia juhla-aikoja silloin tällöin. Kokouksilla ja juhilla on oma tehtävänsä ja tarkoituksensa, joita ei pidä unohtaa. Ne eivät ole tarkoitettut vieraannuttamaan varsinaisesta arjen elämästä, vaan päinvastoin antamaan voimaa ja tukea jokapäiväiseen kilvoitteluun. Siksi ne eivät ensisijaisesti ole tarkoitettut viihdetilaisuuksiksi, vaan keskinäiseksi rakentumiseksi, levoksi ja rohkaisuksi Jumalan Sanan ja virvoittavan läsnäolon alla, jotta arjen vaivoissa ja haasteissa jaksetaisiin paremmin. Siksi Herran juhla-ajoista kuusi on vain kerran vuodessa. Voidaan myöskin ajatella, että varsinainen jumalanpalvelushan tapahtuu näiden juhla-kousten ulkopuolella, arkiharmauden keskellä! Tästä on syytä muistuttaa, koska tänä päivänä monet kristityt ovat tulleet riippuvaisiksi suurista ylistyskokouksista, joihin pitää päästä osallistumaan ja kokemaan yhä uudelleen ja tiheimmin hurmaantumista, joka sitten arjessa haihtuu kuin vesi pärekorista jättäen masennuksen

ja voimattomuuden jälkeensä. "Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi" on kirjoitettu tämänkin päivän uskovia varten pääasialliseksi elämän ohjeeksi ja lepopäivät kokouksineen on tarkoitettu tätä uurastusta ja arkipäivän elämistä tukemaan.

Keskinäinen kokoontuminen vanhassa Israelissa

Vanhassa Israelissa suuriin juhliin koonnuttiin etupäässä Jerusalemiin, missä sijaitti beit Jahve, Herran talo (huone). Viikoittaiset kokoontumiset tapahtuivat kodeissa ja myöhemmin varta vasten rakennetuissa kokoushuoneissa, synagoogissa. Synagoogalaitos ei syntynyt vasta maanpaossa, vaan uskomme sen Raamatunkin viitteiden mukaan olevan jumalallista alkuperää ja jo Mooseksen ajoilta. Silti Vanha Testamentti ei puhu varsinaisesta synagoogalaitoksesta mitään.

Paikallinen synagooga ei ollut Jerusalemin tempelin korvaaja tai kilpailija. Se oli paikallinen, käytännön vaatima ratkaisu palvelemaan yhteenkokoontumista (hepr. kaahaal, koolla oleva seurakunta). Käytännön asioiden ja järjestyksen ylläpitoa varten syntyi synagoogan hallinto (esimies + vanhemmisto). Samalla paikakunnalla saattoi olla useampia synagoogia. Esimerkiksi nykymittapuilla arvioituna pienessä Jerusalemin kaupungissa Jeesuksen aikana niitä oli peräti 480 kpl! Kuinkahan tämä soveltuu niiden käsityksiin, jotka väittävät; että kullakin paikkakunnalla voi olla vain yksi paikallisseurakunta!

Eri synagoogissa saattoi olla suuriakin opillisia korostuksia ja näkemyseroja ja ne saattoivat kilpailla keskenään, arvostella toisiaan jne., mutta kaikki ne palvelivat sa-

maa Israelin Jumalaa, jonka ainoa temp-
peli oli Jerusalemissa eikä yksikään ky-
seenalaistanut toisten oikeutta esiintyä ni-
menomaan juutalaisena synagoogana ja
kuulumista Israelin Pyhän omaisuuskan-
saan. Tässä olisikin nykykristityillä ja Jee-
suksen opetuslapsilla paljon opiksi otet-
tavaa.

Keskinäinen kokoontuminen seurakunnallisessa elämässä

Synagoogalaitoksen malli soveltuu hyvin
uskovien keskinäisen kokoontumisen esi-
kuvaksi. Tätähän kristikunta on pyrkinyt
soveltamaan alusta pitäen. Linjaukset
sen sijaan eivät ole noudattaneetkaan al-
kuperäistä mallia. Tänä päivänä niissä val-
litsee sellainen kaos, että tavallinen ih-
minen etsiessään Jumalan tahtoa omaan
elämäänsä, on syystä lievästi sanottuna
hämmentynyt. On kirkkokuntaa, kirkkoa,
seurakuntaa, kristillistä yhteisöä joka läh-
töön kokouspaikkojen nimistä (kirkkora-
kennus, seurakuntakoti, rukoushuone jne.)
puhumattakaan. Nimissä sinänsä ei vält-
tämättä ole mitään väärää, mutta sekasot-
ku on niissä käsitteissä ja mielikuvissa ja
niissä rasitteissa, niitä historian kuluessa
on niihin tarttunut, niin ettei välttämättä
tavallisella ihmisellä riitä ymmärrys, mitä
niillä tarkoitetaan. Kun kaikki pyrkivät
esiintymään Kristuksen ruumiin täysival-
taisina edustajina, totuuden haltijoina,
muita parempina, jopa ainoana oikeassa
olevina ja kuitenkin opit ja korostukset
poikkeavat suurestikin toisistaan, oikeu-
tettua on tavallisen ihmisen ja etsijän ky-
symys: Kuka teistä on oikeassa? Ja vas-
taus tietenkin kuuluu joka suunnalta: Me,
me, me! Mikä on johtanut tällaisiin vinou-
tumiin saman Jeesuksen Herrakseen tun-
nustautuvien uskovien seurakunnallisessa

elämässä? Siinä on nähtävissä erityisesti
kolme syytä:

1) Ekklesian edustus on rosvottu omalle kuppikunnalle!

Ekklesian edustusta ei ole annettu mil-
lekään kirkkolaitokselle, seurakunnalle,
suunnalle tai lahkolle! Useimmat nykyi-
sistä ovat sen omineet, ryövänneet jopa vä-
kivalloin, laittomasti, itselleen. Tämä on
tapahtunut Jeesuksen ennustuksen mukai-
sesti: "Mutta Johannes Kastajan päivistä
tähän asti hyökätään taivasten valtakun-
taa vastaan, ja hyökkääjät tempaavat sen
itselleen" (Mt 11: 12). "Ilmeistä on ", ku-
ten Esko Haapa sanoo Matteuksen evan-
keliumin selitysteoksessaan, "että hämä-
rä 12. jae on käsitettävä viittaukseksi us-
konnolliseen suuntataisteluun (vrt. MT
21:43). 'Hyökkääjät' eivät ole valtakun-
nan tulemisen jouduttajia (niin A. Schwei-
zer) tai pelastukseen pyrkijöitä (niin van-
ha eksegeesi Klemens Aleksadrialaisesta
alkaen), sillä kreikan sanat edellyttävät
valtakunnan väkivaltaista, laitonta riistä-
mistä."

Jeesus ennusti siis suuntataisteluita,
joissa itse asiassa tiedon ja valtakunnan
avaimia käytetään omavaltaisesti ja vää-
rin sulkemalla taivasten valtakunta toisil-
ta (Mt 23:13, Lk 11:52). Ekklesian edus-
tusta ja valtuutusta ei Jumala ole antanut
muulle kuin Pojalleen, joka sanoi: "Tälle
kalliolle minä rakennan seurakuntani". Ei
juutalainen synagoogakaan ominut Jeru-
salemmissa olevan Herran temppelin hallin-
toa ja edustusta itselleen, vaan he hyväk-
sivät Jerusalemin temppelin ainutlaatui-
suuden Jumalan itsensä määräämänä, kai-
kille tarkoitettuna ainoana uhripaikkana,
jonne heidän katseensa alati kiinnittyivät
ja joka oli heidän syvin kaipauksensa koh-

de.

Jeesuksen seuraajilla on yhdyskuntansa, siirtokuntansa (kreik. politeuma) niin myös 'kirkkopoliitiikkansa' taivaassa, josta he odottavat Herraa Jeesusta tulevaksi. Hänen mukanaan aikanaan myös tämä siirtokuntakin, taivaallinen Jerusalemlaskeutumaan tänne alas maan päälle. Siihen saakka paikallinen evankeliumin julistuspaikan ja uskovien keskinäisen koontumisen hallinto tulee suoraan Jeesuksen herruuden alle alistettuina rakentua kolmen "itsen" varaan: itsenäinen julistus, itsehallinto ja taloudellinen itsenäisyys. Mutta millekään kirkolle tai hengelliselle kuppikunnalle ei ole annettu valtuutusta edustaa Jumalan seurakuntaa ja puhua ns. 'kokonaiskirkon' nimissä toisten yli! Tämä valtuutus kuuluu vain Suurelle Omistajalle itselleen!

2) Ekklesiaa on sorruttu rakentamaan sotia käymällä ja verta. vuodattamalla

Jumala kielsi Daavidia rakentamasta temppeleitä: "Sinä et saa rakentaa minulle temppeleitä, sillä olet sotinut paljon ja vuodattanut paljon verta." (1 Ak 28:3) Miksi Daavidia kiellettiin rakentamasta? Jumalan edessä ja nimenomaan Hänen käskystään useimmiten hän oli sotia käynyt! Daavid sai vastauksen: "Minä, Herra, ilmoitan sinulle, että minä rakennan sinulle kuningashuoneen" Tästä kuningashuoneesta on Daavidille syntyvä poika, josta Herra sanoo: "Poikasi rakentaa nimelleni temppelein". Tämä poika on itse Jumalan Poika, sillä Herra sanoo hänestä: "Minä olen oleva hänelle isä, ja hän on oleva minulle poika." (2 Sm 7:11-14)

Kun aika oli täysi, Jumala antoi Poikansa, joka pystytti ruumiinsa temppelein kol-

messä päivässä ja julisti ristinsä veren kautta rauhaa sekä lähellä että kaukana oleville (Ef 2:14-18). Toisin sanoen tämä ei tapahtunut sotimalla lihan käsivarrella vihollisia vastaan, vaan niinkuin vanhassa adventtivirressä sanotaan: "Hän voittaa kärsimällä, on Hengen miekka Hällä". Tämä uusi temppele, Kristuksen ruumis, ekklesia, on rauhanjulistuspaikka, josta käsin ei käydä sotaa toisia jäseniä eikä toisia kirkkoja, kuppikuntia eikä edes toisia ihmisiä vastaan, olkoot ne keitä tahansa, väärä- tai oikeaoppisia, Jumalan lapsia tai eksyttäjiä, vaan se on paikka, josta käsin tulee julistaa kaiken sen vihollisuuden yli, mikä erottaa ihmiset toisistaan, so. lihan turmeluksen, synnin ja kaiken pahuuden yli, sovintoa, anteeksiantamusta ja rauhaa ja kaikki tämä Jeesuksen ansion perusteella. Tämä ei merkitse väärää suvaitsevaisuutta eikä synnin hyväksymistä, mutta kylläkin sen tosiasian syvää ymmärtämistä, että me emme vihollisuutta, pahuutta, vääräyttä harhassaolemista jne. mitään jumalattomuutta ja syntiä voi kitkeä itseltämme emmekä toisista ihmisistä sotimalla, eristämällä, tuomitsemalla, muureja rakentamalla tai tuhoamalla, vaan julistamalla, että Jumalan Karitsa, Hän yksin tulee lopullisesti ottamaan pois maailman synnin, meidänkin oman turmeluksemme. Jeesus on Hän, joka on polkenut ja tulee lopullisesti "polkemaan rikki käärmeen pään"! Sanottakoon vielä toisin sanoen, että Jumalalla on aina ollut ja on tänäkin päivänä omat Saulinsa, Goljatinsa ja myös Daavidinsa, jotka Jumalan sallimuksesta ja tahdosta toteuttavat Kaikkivaltiaan tuomiot ajallaan, mutta Jumalan seurakunnalle on sallittua hallita vain Sanalla, heiluttaa Sanan kaksiteräistä miekkaa, joka Hengen avulla kuolettaa vanhaa ja luo

utta elämää. Jumala on ottanut vastuun, että tällä tiellä saadaan voitto, sillä "sota on Herran", ei meidän.

3) Ekklesiasta on tehty Jumalan kuva, jota kumarretaan ja vaaditaan kumartamaan

"Kymmenen käskysanaa" ovat Raamatussa 2 Ms. 20 ja 5 Ms 5. Toinen käsky kuuluu: "Älä tee itsellesi patsasta äläkä muutakaan jumalankuvaa!" Tätä käskyä ei löydy esimerkiksi luterilaisesta katekismuksesta ollenkaan, mikä johtunee siitä, ettei sen hengellistä sisältöä ole ymmärretty. Kun ensimmäinen käsky varoittaa, ettei mitään eikä ketään saa asettaa Jumalan ja ihmisen välille Hänen Kasvojensa (= Kristus) kirkkautta estämään, toinen käsky varoittaa sellaisesta jumalanpalveluksesta, missä Jumalaa (tai jumalia) palvellaan ja kumarretaan jonkun taivaallista tai maallisista valmistetun jumalan kuvan kautta. Tämä kielto pitää sisällään paitsi konkreettisten patsaiden tai jumalankuvien tekemisen, myös kaikkien järjestelmien, systeemien, organisaatioiden, järjestöjen, kirkkojen, seurakuntien, erilaisten hallintoyhteisöjen jne. muodostamisen ja nostamisen sellaiseen käyttöön, että niiden ja vain niiden kautta vaaditaan kumartamaan ja palvelemaan elävää Jumalaa. Cyprianuksen lausuma aikoinaan, että "kellään ei voi olla Jumala isänä, joll-ei hänellä ole kirkko äitinä", pitää selkeästi sisällään toisen käskyn rikkomisen. Sinun tulee kuulua kirkkoon, voidaksesi palvella Isää!

Tänään suurin kristillinen kirkko, katonen kirkko ei voi sietää oppia, ettei se mahtavana kirkkolaitoksena olisi Kristuksen ruumis. Sillä "olla kirkossa" on samaa kuin "olla Kristuksessa". Rooman

kirkko lausuu itsestään (ja esimerkiksi meillä kotoSuomessa monet herätysliikkeet, räikeänä esimerkkinä SRK!): "Extra ecclesiam nulla salus", "Tämän laitokirkon (Jumalan valtakunnan) ulkopuolella ei ole pelastusta (ei saarnata oikein eikä saada syntejä anteeksi)"! Tämä on räikeää Jumalan käskyn rikkomista! Samanlaista oirehtimista on selvästi näkyvässä luterilaisissa ja muissakin kirkkoissa, vaipaitten suuntien nykyhetken voimakkaista kirkkottumiskehityksistä puhumattakaan. Eikä näistä oireiluista näytä olevan vapaita nykyään ns. kirkkokuntien ulkopuolisuutta tavaramerkkinään markkinoivat pienet ryhmät, seurakunnat ja lahkotkaan. On, niinkuin Osmo Tiillilä kirjassaan Sata teesiä kirkosta toteaa: "Kaikilla laitokirkoilla on vallantauti, jolla on suden otteet. Tahratonta ekklesiaa ei ole ajassa! Tahrattomuus on vain Kristuksessa" ... "Kirkolla ei ole perennislunnetta (pysyvyyttä). Se on vain ekklesialla. Kirkko murskautuu kerran ajan aaltoihin" ... "Kirkko on väliajan ilmiö", s. 55, 102, 107.

Jumala on varannut itselleen tämän 'kuvan tekemisen', oman rakkaan Poikansa, joka on "Hänen kirkkautensa säteily ja Hänen olemuksensa kuva" (Hepr 1:3). Ainoastaan tätä Kuvaa ja Hänen kauttaan Jumalaa meillä on lupa kumartaa. Hän on ainoa tie Isän luokse!

Näitä kumarrettavia jumalankuvia löytyy monista muistakin kirkkoista ja kristillisistä järjestöistä. Esimerkiksi Jehovan Todistajien Vartiotorni-seuran auktoriteettia, johtoasemaa ja opetusta kumartamatta ja tottelematta ei voi olla Jehovan todistaja. Sääli, sillä he ovat todellista 'Kirjan kansaa', joiden sanantuntemus ja siihen kohdistuva tutkimisharrastus päihittävät mil-

teipä ketkä tahansa eri kristillisten liikkeiden edustajat! Lisäksi on syytä mainita valtakirkkojen hierarkinen papisto, vapaitten suuntien pastorit, vanhimmistot jne. ja jopa monet virtuaalit saarnamiehet kansainvälisellä tai kotimaisella rintamalla, jotka ovat nostaneet itsensä tai instituutiionsa kumartamista ja palvontaa vastaanottavien ja vaativien jumalankuvien joukkoon ja varoittelevat mielellään arvostelijoitaan Jumalan tuomioilla.

Uskovan Jumalan kansan tulisi puhdistautua kaikesta tällaisesta, ei niinkään eromalla ja karkuun juoksemalla, vaan nousamalla rohkeasti tällaista kuvien kumartelua vastaan. Juuri tämän vuoksihan Jeesus varoitti kutsumasta ketään täällä maan päällä opettajiksi, isiksi, oppimestareiksi ja johtajiksi (Mt 218-12), sillä mainittujen 'oppituolien' haltijoina ovat Taivaallinen Isä ja Kristus. Te muut "olette kaikki veljiä". Ken tällaisen asemansa unohtaa näitä Herralta saatuja 'assistentin' tehtäviä suorittaessaan, on korottanut itsensä Jumalan kuvaksi! Herra ei anna kunniaan sa toisille!

Seurakunnallisen elämän järjestäminen

Jotta edellä esitetyt kolme syytä seurakunnallisen elämän vinoutumiseen voitaisiin välttää, esitän tässä yksinkertaisen riisutun mallin, jota samalla suosittelen valinnaiseksi vaihtoehdoksi nykyisen kristillisen elämän 'sovellusten' rinnalle seurakunnallisen elämän järjestämiseksi.

Synagoogalaitosta voisi vastata rukoushuoneketju, joka koostuisi eri paikkakunnille perustetuista yhdistyspohjaisista, hallinnollisista yksiköistä, lähetyskodeista, joissa kokoontuva seurakunta valitsisi omaa toimintaansa ja näkyänsä kuvaavan

nimen. Lähetyskodilla eri paikkakunnilla olisi oma hallinto ja omat toimitilat, joko omat tai vuokratut. Hallinto hoitaisi tietenkin sille kuuluvat ja uskotut käytännön asiat, tarjoaisi tilat kokoontuvalle seurakunnalle ja se voisi toimia myös tarvittaessa tämän seurakunnan vanhimmistona.

Lähetyskodissa kokoontuva ja toimiva seurakunta ei edustaisi mitään kirkkoa, kristillistä yhteisöä tai järjestöä eikä myöskään Jumalan universaalista seurakuntaa, ekklesiaa. Sille riittää, että se Jeesuksen opetuslapsina, Hänen juoksupoikinaan ja tyttärinään hoitaa Mestarinsa asioita Hänen haavoitettujen käsiensä alaisuudessa pyrkien kaikin tavoin edistämään Jeesuksen Kristuksen lähetyskäsken toteutumista kaikessa maailmassa. Se ei saa pyrkiä esiintymään Jumalan seurakunnan, ekklesian, 'kokonaiskirkon' täysivaltaisena edustajana, vaan Herraansa liittyen tyytyisi selittämään "Jumalan valtakunnan olevan läsnä, mutta pahoinpideltynä ja ihmisten maahan tallaamana. Läsnä oleva Jumalan valtakunta, jolta odotettiin voittoa ja kaikkien ongelmien ratkaisua, on jo itse ristin alla. Se merkitsee sorrettuna olemista, väkivaltaa ja kärsimistä" (Schweizer, Matteuksen evankeliumi, Mt 11: 12-13).

Mitään estettä ei tietenkään ole sille, että samoilla linjoilla itsensä kokevat ja olevat lähetyskotiseurakunnat liittoutuvat rukoushuoneketjuiksi suurempien ja laajempien yhteisten tehtävien hoitamista varten, mutta toimeksiantovalta tulisi ehdottomasti pysyä lähetyskotiseurakunnilla, ettei tällainen liittouma pääse muodostumaan valtaa käyttäväksi välittäjäksi ja jumalankuvaksi

Edellä sanottu on erityisen tärkeää ottaa huomioon paikallisella lähetyskotiseurakuntatasolla, määriteltäessä seurakunnan

työntekijöiden ja seurakuntalaisten välisistä suhteista. Työntekijät, apostolit, kaitsijat, paimenet, evankelistat jne., miksi heitä tehtävissään kutsuttaneenkaan, ovat Jumalan antamia ja armoittamia 'lahjoja' seurakunnalle, mutta he ovat samalla seurakunnan taholta Jumalan ja seurakunnan Herran antamiksi ja kutsumiksi tunnistamia palvelijoita, jotka seurakunta on yhteisestä sopimuksesta rekrytoinut tehtäviinsä. Tämä linjaus on aivan välttämätöntä, että voidaan ennakkoon torjua ne vääristymät, mihin helposti joudutaan ja on jouduttu, kun työntekijät tiedostaen itsensä Jumalan kutsumiksi ja armoittamiksi palvelijoiksi luisuvat vaatimaan erityisasemaa seurakunnassa, mikä aina merkitsee välittäjäksi ja jumalankuvaksi asettumista. Kun sen sijaan työntekijät muistavat, että toimeksiantovaltaa käyttää seurakunta, joka paitsi että on kiinnittänyt työntekijän tehtäväänsä, oli sitten kysymys saarnaajasta tai vanhemmiston jäsenestä tai muusta palvelukseen kutsutusta, voi samalla valtuudella peruuttaa tämän tehtävänannon, auttaa tämä heitä etsimään 'suuruutta' pysyttelemälle 'kaikkien palvelijana', kuten Jeesus neuvoi (Mt 23:11). Silloin ei ole kysymys Jumalalta saadun kutsun peruuttamisesta, vaan seurakunnallisen tehtävänannon peruuttamisesta.

Selvennetään vielä: Ei siis ole kysymyksessä hallintomalli, jossa Jumala ja Kristus ylinnä, sitten kirkko, seurakunta ja sen työntekijät välittämässä Jumalan armollista tahtoa ja alimpana seurakunta ja tavalliset rivikristityt vastaanottajina, vaan hallintomalli, jossa Jumala kaiken yläpuolella "kaikki kaikessa" ja sitten seurakunta, Kristuksen ruumis yhdessä Kristuksen kanssa apunaan ja lähetteinään ne samanaarvoiset, samaa hengellistä pappetta edus-

tavat seurakuntalaiset ja uskovat, jotka ovat erityisillä lahjoilla tehtäviinsä asetetut.

Tällainen asenne merkitsee paremmuudesta luopumista myöskin suhteessa toisiin ja mahdollistaa lähetykskotiseurakunnan asettumisen samalle viivalle muiden kristillistä julistustyötä tekevien tahojen, seurakuntien, kirkkojen ja yhteisöjen kanssa, tunnustaen heidän tekevän samaa työtä niiltä osin kuin ne seuraavat saman Messarin jalanjalkia ja ohjeita. Edelleen tämä merkitsee täyttä vapautta järjestäytyä lähetykskotiseurakunnaksi sen näyn, oppinäkemyksen ja järjestäytymismallin mukaan, minkä paikalliset uskovat tuntevat omakseen, kunhan vain minivaatimukset, Raamattu ylimpänä ohjeena ja auktoriteettina ja Kristus Jeesus uskonelämän perustana, täytyvät ja joilla on lisäksi nöyrä taju siitä, ettemme seurakuntina emmekä yksilöinä ole totuuden hallussaan pitäjiä, vaan kilvoittelijoita, jotka kuolemasta elämään siirtyneinä, mutta ristin alla, pyrkivät taivaallista päämäärää kohti.

Tämähän on kaiken kristillisen yhteisrintaman ja yhteyden pohja ja perusta! Tällainen asenne edellyttää sen tosiasian tunnustamista, että tässä maailmassa ei saada syntymään eikä voida ylläpitää mitään taharatonta pyhien seurakuntaa. Kristikunnan historian vääjäämätön todistus kertoo karua kieltään: Yksikään seurakunta, kirkkokunta, herätysliike, suunta tai lahko, olkoon niiden alku ja omaksutut periaatteet olleet kuinkakin raamatullisia ja puhtasoppisia tahansa, eivät ole säilyneet ilman oikeassaolemisen ja totuuden hallussaan pitävien vallantautia, joka on aina johtanut todellisen Jumalan valtakunnan jalkoihin polkemiseen ja 'karitsaisten' vainoihin. Ilmestyskirjan seurakunnatkaan

eivät pysyneet pystyssä, vaikka olivat Ylösnousseen Herran henkilökohtaisessa ja kirjallisessa puhuttelussa.

Mikä on 'raamatullinen' järjestäytymismalli?

Mikä on raamatullista ja mikä ei? Viitataan tässä lehdessä julkaistuun koosteeseen prof. Lars Aejmelaeuksen teeseistä ja Osmo Tiililän kirjasta Sata teesiä kirkosta poimittuihin huomioihin ja kärjistän vastauksen paikallisen seurakunnan järjestyksestä ja opista seuraavasti:

Ei ole olemassa yhtä ainoaa raamatullista tapaa järjestää evankeliumin julistustehdävää ja seurakunnallista toimintaa. Joka sellaista väittää (useimmiten vilpittömyytään tai tyhmyyttään, kun ei kykene erottamaan Raamatun kirjainta ja henkeä toisistaan!), asettuu todella Jumalan ja ihmisten väliin ja " tulee Jumalan tarkoitusten toteutumisen esteeksi"! Oikea 'raamatullinen' järjestäytyminen merkitsee täyttä järjen ja ymmärryksen käytön vapautta järjestää toiminnot ja tehtävät niin, että ne voidaan toteuttaa mahdollisimman käytännöllisesti ja palvelevat sujuvasti annettujen tehtävien hoitamisesta. Edellä sanottu on vapautta niille, jotka ymmärtävät, että kaikki seurakunnalliset järjestäytymiset, instituutiot ja " kirkkolaitokset ovat ihmisten suunnittelemlia, siksi niissä voi ja saa olla eroja!" (Tiililä, Sata teesiä kirkosta s. 53)

Mikä apostolien ja alkuseurakunnan aikana oli järkevää ja käytännöllistä ja omalla ajallaan palveli Jumalan valtakunnan julistusta, kaikki se ei välttämättä meidän aikanamme ole sellaisenaan käyttökelpoista, vaan voi jopa muodostua Hengen vapaana olevaa tuulta (Jh 3:8) kahlehtivaksi.

Samaa on sanottava vielä painokkaammin kaikista kirkkojen ja seurakuntien parin tuhannen olemassaolovuoden aikana omaksutuista hallinto- ja virkajärjestelmistä. Ne ovat vuosisatojen saatossa muodostuneet suuriksi kahleiksi vapaan evankeliumin levityksen eteenpäinviemisen suhteen. Kaikki nämä vanhat järjestelmät tulisi uskalttaa kyseenalaistaa ja asettaa uudelleen arvioitavaksi ja säilyttää vain se, mikä edistää Jeesuksen Kristuksen lähetyksäkyn toteutumista kaikessa maailmassa. Muut "riipat" on syytä ravistaa pois! Paavalin aikainen löyhä organisaatiomalli saattaisi olla hyvä linjaus! Kun kaikki ei olisi niin viimeisen päälle lukkoon lyötyä, saattaisi toiminnassamme jäädä isompi rooli meidän Herrallemme ja Pyhälle Hengelle olla siinä mukana vaikuttamassa!

Välttämätöntä on ymmärtää, että Kristuksen perustama ekklesia (pyhien yhteisö) ja järjestäytyneet paikalliset seurakunnat (kirkko) eivät ole sama asia. "Kristus ei perustanut ekklesiaa minkäänlaiseksi ihmimilliseksi järjestöksi, ei laatinut sille lakeja eikä sääntöjä, ei kirjoittanut mitään kirjaakaan - mikä jumalallinen huolettomuus! ... Pyhän Hengen osallisuus oli ekklesialle riittävä voiman lähde, ja Kristuksen opetus riittävä elämän ohje" (Tiililä, emt. s.12). Ekklesian tärkein tehtävä on julistaa Jumalan sanaa - ei siis esiintyä ekklesian edustajana ja jopa itse ekklesiana! Ekklesia on Jumalan teko. Sitä Kristus rakentaa! Meidän tehtävämme on viädä evankeliumia eteenpäin. Tehtävänä on myös esimerkiksi rakkautentoiminta ja oleminen kansan omanatuntona eettisissä päätöksilymyksissä. Nämä tehtävät täällä ajassa edellyttävät tiettyä järjestystä, jonka itse saamme suunnitella tietenkin Py-

hän Hengen johtoa ja viisautta anoen. Tällainen paikallisen työn ja seurakunnallisen toiminnan organisoiminen ei siis missään tapauksessa ole lankeemus, vaan Herran tahto, kunhan vain muistamme pitää tämän kaiken palvelijan asemassa, emmekä salli seurakunnallisen järjestyksen kohoavan taivasten valtakunnan portteja availevaksi tai sulkevaksi, ihmisiä hallitsevaksi paavilliseksi instituutioksi. Hyvä muistaa Lutherin toteamus kirjassaan Kristityn vapaudesta: ”Kristitty on kaikkien herra eikä kenenkään alamainen (uskossa, Kristuksessa), mutta kaikkien alamainen ja altis palvelija (rakkaudessa)”, emt. s 38. Syytä myös pitää mielessä, ettei paikallisseurakunta tai joku ”kirkkolaitos ole kenenkään hengellinen äiti. Äiti on Pyhä Henki ja äiti on tietyissä mielessä ekklesia Kristuksen ruumiina” (emt. s 106).

Paikallisseurakunnan nimityksymys ja perustaminen

Koska järjestäytynyt paikallisseurakunta tai kirkko (millä nimellä nyt näitä kutsuttaneenkaan) ei ole sama kuin ekklesia = Jumalan seurakunta, on suorastaan harhauttavaa niitä kutsua ”Kristuksen kirkoksi” tai ”Jumalan seurakunnaksi” (emt. s.53). Ekklesia on Jumalan teko, paikallisseurakunnat ja kirkot eivät ole Jumalan säätämiä organisaatioita, vaan ihmisten suunnitteleamia ja muodostamia tiettyä, Jumalalta saadun tehtävän suorittamista varten. Kun joku seurakunta tai kuppikunta puhuu itsestään tai tehtävästään, sen tulisi antaa ihmisten selvästi tämä ymmärtää. Silloin ihmisten olisi helpompi niiden työ- ja veljesyhteyteen liittyä ja niistä myös tarvittaessa erota, tarvitsematta silti pelätä sydän kurkussa samalla eroavansa Ju-

malan seurakunnasta, ekklesiasta, johon uskossa oleva ihminen on syntynyt eikä liittynyt.

Nimikysymyksen suhteen muutoin on, kaiken edelläsanotun huomioon ottaen täysi vapaus paikallisella tasolla valita omaa toimintaansa parhaiten kuvaava ja sopiva nimi. Niin on myös täysi vapaus liittyä tai olla liittymättä johonkin lähetyskotikettuun tai vastaavaan yhteistyön merkeissä.

Sille näkemykselle, että kullakin paikkakunnalla voi olla vain yksi paikallisseurakunta, ei löydy raamatullisesti eikä myöskään järjellisesti kestäviä perusteita. Kun Raamattu puhuu esimerkiksi Korintin tai Rooman tai jostain muusta seurakunnasta, johtui se kristinuskon levityksen alkuaikoina yksinkertaisesti siitä, että suurillakin paikkakunnilla oli silloisessa lähetystilanteessa aluksi vain yksi, sinänsä pieni uskoviin ryhmä, jota erotukseksi muissa asutuskeskuksissa olevista yksiköistä, seurakunnista oli käytännöllistä kutsua paikkakunnan nimellä. Mitään määräystä tai ohjetta, että paikkakunnalla saa olla vain yksi seurakunta, ei löydy Raamatussa kuin ei myöskään määritelmää, missä kunkin paikkakunnan raja alkaa ja missä se päättyy. Vallan- ja hallitsemishalu lielee päämotiivi tällaiselle opetukselle.

Paikallisen lähetyskotisseurakunnan perustaminen on silloin luontevaa, kun paikallisella taholla on aktiivisia uskovia, joiden keskuudesta löytyy halua ja armoitusta lähteä toimimaan ja edistämään Jeesuksen lähetyskäsken toteutumista ja eteenpäin viemistä. Joskus yksikin henkilö riittää. Hedelmät sitten näyttävät, löytyykö armoitusta ja kykyä julistaa evankeliumia ja koota hajallaan olevia Jumalan lapsia keskinäiseen kokoontumiseen ja toimintaan.

Airi Marjakangas

Daavid kasvattajana

Daavidista sanotaan, että hän oli Jumalan mielen mukainen mies (Apt 112). Hänellä oli paljon hyviä ominaisuuksia, samoin kuin paljon huonoja, mutta hän osasi katua ja kääntyä Herran puoleen elämänsä eri vaiheissa.

Daavidin ensimmäinen vaimo, Saulin tytär Miikal, ei saanut lapsia. Kun Daavid joutui hengenhädässä pakenemaan Saulia, jäi Miikal kotiin, ja hänen isänsä Saul antoi hänet toiselle miehelle vaimoksi.

Jisreeliläinen Ahinoam oli hänen toinen vaimonsa, ja karmelilainen Abigail kolmas. He seurasivat Daavidia jo silloin, kun hän joutui pakenemaan Saulia. Daavid oli hyvin kiireinen sissipäällikkö, ja asui milloin missäkin erämaassa ja vuorilla, ja vihollismaassa Gatissakin vuoden ja 4 kk. Asuessaan Siglagissa molemmat vaimot olivat joutuneet ryöstelevän amalekilaisarmeijan vangeiksikin.

Sitten kun päästiin asettumaan Hebronniin, syntyi Daavidin esikoinen Amnon. (Amnon nimi merkitsee uskollinen, mahdoiko olla vanhempien toiveajattelua!) Hänen äitinsä oli Ahinoam.

Daavid asui perheineen seitsemän ja puoli vuotta Hebronissa ollessaan Juudan kuninkaana. Tänä aikana Amnonille syntyi viisi pikkuveljeä, joilla kaikilla oli eri äiti. Daavidilla oli siis jo kuusi vaimoa perheeseensä.

Kun koko Israelin kuninkuus alkoi näyttää mahdolliselta, Daavid otti Miikalin uudelta mieheltään takaisin itselleen vaimoksi. Rikkoiko hän 5 Ms 24:14 lakia vai ei,

(“ Jos ... mies ... kirjoittaa vaimolleen erokirjan ja lähettää hänet luotaan ... nainen menee toisen miehen vaimoksi ja tämäkin mies ... kirjoittaa erokirjan ... tai jos tämä mies kuolee, edellinen aviomies ... ei saa ottaa häntä uudelleen vaimokseen...”) jää avoimeksi kysymykseksi. Tosin Daavid ei ollut missään vaiheessa antanut Miikalille erokirjaa, eikä Miikalin uusi mies, Paltielkaan. Oliko tässä “aviorikos”, vai ei? Ainakin Paltielin sydän särkyi pahasti. Tämähän kulki itkien Miikalin perässä (2 Sm 3:13-16). Mutta politiikka on politiikka!

Sitten Daavidista tuli koko Israelin kuningas, ja perhe muutti Jerusalemiin. Täällä Daavid otti kuninkaiden tapaan lisää vaimoja ja sivuvaimoja, ja poikakaarti kasvoi. Daavid sai nimeltä mainitsemattomien vaimojensa kanssa yhdeksän poikaa ja Batseban, Eliamin tyttären, heettiläisen Uurian (jonka hän oli tapattanut) vaimon kanssa viisi, joista ensimmäinen kuoli kohta synnyttyään. Lisäksi tulivat vielä sivuvaimojen pojat.

Amnonilla riitti siis pikkuveljiä. Näyttää siltä, että isä Daavid ei juurikaan joutanut poikalaumaansa kasvattamaan, vaan he saivat elää “nuorina herraina hovissa” palvelijoiden juostessa toteuttamaan heidän oikkujaan.

Batseba jo mainittiin. Siinä oli isä Daavidin lankeemus kuoleman syntiin (Jumalan lain mukaan). Daavid oli ottanut toisen miehen, heettiläisen Uurian, uskollisista uskollisimman sotilaansa vaimon,

Batseban, yhtynyt häneen ja murhuttanut tämän aviomiehen. Tästä synnistä profeetta Naatan nuhteli häntä, ja hän tunnusti ja katui.

Tämä kaikki tuskin pysyi pojiltakaan salassa, ja kenties esikoispoika teki näistä tapahtumista vääriä johtopäätöksiä kuninkaan oikeuksista. Isä Daavid näytti olevan omituisen kiintynyt tähän kahdeksanteen (vai moneskokohan se olikaan) vaimoonsa. Kun Batseban ensimmäinen poika sairastui kohta syntymänsä jälkeen, Daavid kääntyi pojan vuoksi Jumalan puoleen, katui syntejään ja paastosi viikon.

Daavidin tapahtumarikkaan elämän vierellä, jolle sodatkin antoivat oman värinsä, varttui Amnon, kuten muutkin pojat aikuisiksi. Daavidille kerrotaan myös syntyneen yhden tyttären nimeltään Taamar (nimi merkitsee 'palmupuu'). Tämän äiti oli Maaka (= sorto), jolla oli myös poika Absalom, Daavidin kolmas poika.

Joutilaita kruununprinssin päiviä viettäessään Amnon rakastui sisarpuoleensa, joka oli hyvin kaunis (ja kenties ihastunutkin velipuoleensa). Neuvokkaan (= kieron!) serkkunsa avulla Amnon järjesti tilanteen, jossa pystyi raiskaamaan sisarensa. Pahantekonsa jälkeen hänen rakkautensa muuttui inhoksi. Taamar sai kantaa häpeänsä yksin. "Kun kuningas Daavid kuuli, mitä oli tapahtunut, hän vihastui. Hän ei kuitenkaan tahtonut pahoittaa poikansa Amnonin mieltä, sillä tämä oli hänen esikoisensa ja hänelle rakas." Ei tahtonut pahoittaa poikansa mieltä! Näin ei kasvataminen onnistu.

Voi Daavid!

Absalom otti sisarensa Taamarin huollettavakseen, ja jäi hautomaan Amnonille, veljelleen, kosta, jonka sitten toteutitkin, ja niin Daavid joutui hautaamaan

kruununperillisensä. Kenties olisi pitänyt sanoa jotain Amnonille, ehkä jo vuosia sitten!

Daavidin toinen poika oli Kilab eli Daniel. (Nimi Kilab merkitsee: 'isän kaltainen' ja Daniel: 'Jumala on tuomarini') Hänen äitinsä oli Abigail, kannelilaisen Naabalin leski. Hän oli ymmärtäväisellä käyttäytymisellään ja puheellaan pelastanut Daavidin ottamasta oikeutta omiin käsiinsä Naabalin suhteen. Kun Naabal sitten kuoli, otti Daavid viisaan ja kauniin Abigailin kolmanneksi vaimokseen. Hänen pojastaan Raamattu mainitsee vain nimen, ei mitään muuta. Hänestä ei siis ainakaan ollut harmia isälleen Daavidille. Saiko äiti hänet pysymään kurissa, vai satuiiko hän vain olemaan hyväluontoinen?

Daavidin kolmas poika, Absalom (nimi tarkoittaa 'rauhan isä') ja hänen sisarensa Taamar syntyivät siis hänen neljännelle vaimolleen prinsessa Maakalle. Hän oli Gesurin kuninkaan, Talmain tytär ja Ammihudin pojantytär, siis kuninkaallista sukua. Absalom, kuten sisarensakin oli hyvin kaunis. Lisäksi hänellä oli poikkeuksellinen hiustenkasvu, joka lopulta koitui hänen tuhomisekseen. Sitä ennen hän ehti tuottaa ison tukun harmaita hiuksia isälleen.

Kaksi vuotta sen jälkeen, kun Amnon oli raiskannut Taamarin, järjesti Absalom juhlat, joiden turvin hän pääsi murhaamaan Amnonin. Sitten hän pakeni isoisänsä luo Gesuriin ja Daavid suri kauan Amnonia. Kuinka kauan Absalom vietti aikaa Gesurissa, sitä ei kerrota, mutta kun Joob oli järjestänyt Daavidilta hänelle luvan palata kotiinsa Jerusalemiin, ei hän kuitenkaan kahteen vuoteen päässyt isänsä luo.

Absalomille syntyi kolme poikaa ja tytär, joka sai tätinsä mukaan nimen Taamar ja isoäitinsä mukaan nimen Maaka. Tästä

tyttärestä tuli myöhemmin Salomon pojan Rehabeamin, siis serkkunsa, vaimo. Mihin Absalomien pojat joutuivat, sitä ei mainita. Myöhemmin kerrotaan, että Absalom oli pystyttänyt itselleen muistomerkkin, koska: "Minulla ei ole poikaa, joka säilyttäisi nimeni muiston".

Absalom näyttää siis olleen sangen itse-rakas ihminen. Niinpä hän ihmisten ihailua osakseen saaneena alkoi elätellä kuningashaaveita. Haaveensa toteuttaakseen hän "varasti Israelin miesten sydämet" ovelalla juonellaan ja myötäelämistä lahjakkaasti näytellen. Neljä vuotta kesti hänen 'vaalikampanjansa', sitten hän katsoi olevansa valmis vallankaappaukseen. Daavid joutui pakenemaan poikaansa. Se oli hyvin murheellinen retki. Kyyneliä riitti. Daavid kuitenkin ymmärsi ottaa asian Herran kädestä. Näyttää siltä, ettei Daavidista juuri ollut kasvattajaksi, mutta hän itse alistui Herran kasvatettavaksi.

Kun sitten sisällissota varsinaisesti puhkesi, jäi Absalom ylpeydestään, muhkeasta hiuspehkostaan, kiinni tiheäoksaiseen tammeeen ja riippui avuttomana maan ja taivaan välillä. Olisi ehkä kannattanut leikkauttaa hiukset tiheämmin kuin kerran vuodessa! Hänen serkkunsa Joob, Daavidin sotapäällikkö, keihästi hänet siihen vastoin Daavidin nimenomaista käskyä. Kun Daavid sai tiedon kapinallisen poikansa kuolemasta, hän vetäytyi itkemään ja valittamaan poikaansa, niin että sekä vastustajat että Daavidin kannattajat joutuivat hämmennyksiin. Joobin oli palautettava hänet takaisin maanpinnalle.

Neljäs poika Adonia (nimi tarkoittaa 'Jahve on herrani') jäi seuraavaksi kruunua kärkekymään, kun Kilab eli Daniel on jättäytynyt tämän kisan ulkopuolelle. Adonian äiti oli Haggit, Daavidin viides vai-

mo. Adonia huomasi isänsä vanhentuneen, ja päätti panna toimeksi. Daavid oli kuitenkin luvannut valtaistuimen Salomolle, yhdelle Batseban neljästä elossa olevasta pojasta. Salomo (nimi tarkoittaa 'rauhaisa') saattoi olla heista vanhin.

Adoniastakin sanotaan: "Hänen isänsä ei milloinkaan moittinut häntä sanoen: 'Miksi teit noin?'". Niinpä Adonia sai rauhassa "havitella suuria". Hän järjesti uhririjuhlan ja jätti kutsumatta sinne veljensä Salomon ja muutamia isälleen uskollisia, sillä hänellä oli tarkoitus julistautua siellä kuninkaaksi. Sen hän tekikin. Silloin profeetta Naatan Daavidille uskollisena toimi asian vaatimalla tavalla, ja Salomo tuli Jerusalemissa voidelluksi kuninkaaksi. Kun Adonian kannattajat kuulivat asiasta, he pelästyivät ja "lähtivät päätä pahkaa tiehensä". Adonia pelästyi henkensä edestä, mutta Salomo armahti hänet: "Jos hän käyttäytyy kuin kunnon mies..." Aikaa kului, Daavid kuoli ja Salomon kuninkuus vahvistui. Mutta Adonian pää ei selvinnyt. Suuruus ja kuninkuus pyörivät edelleen hänen mielessään, ja ikäänkuin korvauksena menettämästään, mutta omasta mielestään itselleen kuuluvasta kuninkuudesta, Amnon meni pyytämään Batsebalta, että tämä järjestäisi Salomolta luvan ottaa Abisag, Daavidin hoitaja, vaimokseen. Tämä pyyntö maksoi Adonian hengen.

Muista Daavidin pojista ei kerrota olleen vanhemmilleen erityistä murhetta. Osasivatko äidit kasvattaa, vai sattuivatko nuoremmat pojat muuten olemaan kunnon ihmisiä, onhan toki sellaisiakin.

Vaikka Daavidin pojilla ei isän puolelta näytä juuri kuria olleen, oli Daavidin nöyrytymisen aina uudelleen Jumalan edessä ja kokosydäminen tempelirakennushanke kyllä todella hyviä esimerkkejä Jumalan

mielen mukaisesta elämästä. Siitä huolimatta ettei Daavid toisille kuria saanutkaan, eli hän itse paria poikkeusta lukuun ottamatta varsin kurinalaisesti.

Jeesuksen sukuuettelossa Matteuksen evankeliumissa mainitaan Salomo, joka oli Joosefin esi-isiä. Luukkaan evankeliumissa mainitaan Daavidin poika Naatan. Hänenkin oli Batseban poika. Luukkaan evankeliumin sukuuettelossa käytetään isä sanaa selvästi laajemmassa merkityksessä

kuin suomen kielessä, eihän muualla ole sukulaisuutta tarkoittaen sanottu Jumalaa Aadamin isäksi. Tästä on päätelty, että kysymyksessä olisikin Marian eikä Joosefin sukuuettelo. Matteuksen sukuuettelossa taas puhutaan jollekulle syntyneestä jälkeläisestä. Siellä kuitenkin on mukana Jekonja. Hänestä Jeremia ennustaa: "Yksikään hänen jälkeläisistään ei koskaan pääse Daavidin valtaistuimelle hallitsemaan Juudaa!"

Kustantamomme tuotteita:

Suuhusi Pasuuna, "Eliaan hengen äänenkannattaja", kristilliseen elämään voimakkaasti kantaa ottava ja julistava aikakauslehti, 2,50 eur./kpl, Lähetyspalvelun kautta tilattuna maksu vapaaehtoinen.

Ammentaja, aikakauslehti, joka ammentaa pyhien yhteisestä aarretähtästä uutta ja vanhaa, pohtii, miten kristityn arkielämää eletään ja kertoo nykyihmisen käytännön kokemuksista Jeesus-tiellä. Hinta 2,50 eur./kpl, Lähetyspalvelun kautta tilattuna maksu vapaaehtoinen.

Aabraham,rukouksen mies, Reino Marjakankaan raamattutuntisarjan ensimmäinen vihko juuri ilmestynyt, hinta 2,50 eur./kpl + 1 eur. postimaksua. Tutustu Aabrahamiin ja katso, mitä hän oppi Jumalan koulussa.

Tulossa: **Aabraham, taistelujen ja uskon mies, rt-sarja 2 ja Aabraham, suurten näkyjen mies, rt-sarja 3.** Tilaa!

Tilaukset: Misserv Ky, Rantatie 17

13300 Hämeenlinna

Puh 03 674 1117, 040 5677 384

Email: airi.marjakangas@lahetyspalvelu.fi

LARS AEJMELEUKSEN TEESIT

(Kooste prof. Lars Aejmelaeksen Teologisessa Aikakauskirjassa, s. 193s/1994 julkaisemasta artikkelista)

1) Mikään hallintojärjestelmä ei ole ainoa oikea 'raamatullinen' tapa toteuttaa kirkon tehtävää maailmassa. Mikäli jokin organisoituminen muoto julistautuu ainoaksi oikeaksi Jumalan säätämykseksi ja vaatii itselleen sen mukaista arvonantoa, se asettaa itsensä väärällä tavalla Jumalan ja ihmisen väliin ja tulee Jumalan tarkoitusten toteutumisen esteeksi. Usko, jonka pitäisi kohdistua ainoastaan Jumalaan, suuntautuu inhimillisiin järjestelmiin ja instituutioihin.

2) Nykyisin käytössä olevat virkajärjestelyt perustuvat kirkon historian aikana syntyneisiin päätöksiin ja sopimuksiin. Ne ovat syntyneet alun perin pelkästään käytännöllisistä syistä, ja niiden tehtävänä on vain palvella asioiden parempaa sujumista.

3) Eräät nykyisin käytössä olevat kirkolliset arvonimet tulevat vastaan jo UT:ssa, mutta niiden sisältö on aikojen kuluessa oleellisella tavalla muuntunut.

4) 'Virka' ja hallinto eivät ole vastoin Jumalan tahtoa, vaan tietty järjestys kuuluu välttämättä kirkon elämään. On kuitenkin varottava, ettei Jumalan vapaana 'puhaltavaa' Henkeä (Jh 18) kahlehdita keinotekoisin inhimillisiin järjestelmiin. Kirkossa joudutaan aina uudestaan pohtimaan, minkälainen hallintosysteemi palvelee parhaiten kirkon tarkoitusta. Järjestelmä, joka on tänään hyvä, ei välttämättä ole sitä huomenna. Se, mikä palvelee meitä meidän tilanteessamme, ei välttämättä ole oikea ratkaisu toiselle kristilliselle yhteisölle sen tilanteessa.

5) Pappuus ei kuulu alkuperäisimpään kristinuskoon sikäli kuin pappueudella tarkoitetaan muista yhteisön jäsenistä erottuvaa erityistä lahjaa toimia välittäjänä Jumalan ja ihmisten välillä.

6) Ihmisen sukupuoli ei ole oleellinen tekijä määriteltäessä sitä, kuka johtaa kristillistä yhteisöä ja toimittaa sen pyhiä toimituksia.

7) Etsittäessä Raamatusta vastauksia erilaisiin ongelmiin on osattava aidolla tavalla erottaa toisistaan aikaan sidottu materiaali ja pysyvästi ohjeellinen ilmoitus. Virkateologisissa kysymyksissä erottelun tekeminen on helpompaa kuin monissa muissa asioissa, sillä se, mitä nk. 'korkeakirkollisessa' virkateologiassa usein tarjoillaan viran jumalallisena, muuttumattomana sisältönä, on muotoutunut sellaiseksi vasta kauan UT: n aikojen jälkeen.

Muita lainauksia em. lähteestä:

PIIRTEITÄ PAAVALIN VIRKAKÄSITYKSESTÄ

... "Vaikka apostolius oli suuri ja tärkeä asia Paavalille, kutsumus, josta hän oli ylpeä, se ei ollut virka, joka automaattisesti olisi taannut onnistumisen ja oikealla asialla olemisen. Paavalin oli aina uudestaan tarkistettava suuntaansa, että hän 'juoksi oikein eikä taistellut umpimähkään' (1 Kr 7:26-27; Fil 3:7-14)"...

... "alkukirkossa tärkeintä oli asiallinen, sisältöön liittyvä, ei muodollinen argumen-

tointi (perustelu). Jos jossakin asiassa ei löytynyt teologista perustelua ilmoituksesta tai VT:n tulkinnasta Jumalan uuden pelastusteen valossa, oli turha yrittää vedota muodolliseen auktoriteettiin. Jos vaikkapa taivaan enkeli olisi julistanut väärää evankeliumia, hän olisi ollut kirottu (GI I: 8). Oleellista ei ollut se, kuka julisti, vaan mitä julistettiin”...

...”Paavali uhmaa ‘apostoliruhinas’ Pietaria kiistassa, joka koski suhtautumista pakanakristittyihin. Samalla hän toimii myös Herran veljen Jaakobin auktoriteettia vastaan. Myös nämä jakeet antavat selvän kuvan siitä, miten periaatteessa kuka tahansa alkukristillisyydessä saattoi nousta esille ja esittää eriävän mielipiteensä nimekkäänkin auktoriteetin näkemyksiä vastaan tai arvostella hänen käyttäytymistään. Paavali itsekään ei ollut apostoliutensa tai muun hengellisen asemansa vuoksi suojassa kritiikiltä. Hän joutui päinvastoin viranhoidossaan kohtaamaan useita voimakkaita hyökkäyksiä edustamaansa uskontulkintaa vastaan. Toisaalta keskittyminen asiaan, ei asemaan ilmenee myös Paavalin kirjeiden sisällöstä. Paavali ei voinut pelkästään jaella ylhäältä päin direktiivejä perustamiensa seurakuntien jäsenille siitä, mitä heidän oli uskottava ja miten eletävä. Hänen oli päinvastoin koko ajan tarkkaan argumentoitava, perusteltava näkemysensä eri tavoilla”...

...”Paavali ei siis kirjoita ‘tehkää näin, koska minä tiedän totuuden ja koska minä apostolina määrään’, vaan hän kirjoittaa ‘tehkää näin, koska siihen on olemassa näitä ja näitä perusteluja, ja jos ne eivät teitä vakuuta, niin tehkää näin edes sen vuoksi, että kaikkialla muuallakin tehdään niin’.

Paavalin seurakunnat olivat organisatorisesti vain hyvin löyhästi järjestäytyneitä. Mitään pysyviä instituutionomaisia rakennelmia ei vielä ollut olemassa ... jakeessa Fil 1: 1 ... Paavali lähettää erityiset terveisensä Filippin seurakunnan ‘piispoille’ ja ‘diako-neille’.

Alun perin nimitys ‘piispa’ (episkopos) ei liittynyt uskonnon alueelle, vaan poliittiseen elämään ja yhdistystoimintaan. Ennen kuin kristillinen kirkko teki sanasta oman erikoistermensä, sana ‘episkopos’ tarkoitti varsin laajassa ja yleisessä mielessä ‘valvojaa’, ‘asioiden hoitajaa’, järjestelijää. Nimitystä käytettiin esimerkiksi kaupungin rakennustoiminnan tai rahalaitoksen valvojasta, samoin kuin järjestyksen ylläpitäjästä, ‘poliisista’. Tällaisessa merkityksessä sanaa käytetään myös Septuagintassa. Kristillisissä teksteissä termiä ei tavata ennen Filippiläiskirjettä. On syytä huomata, että Paavali puhuu tässä yhteydessä ‘piispoista’ monikossa. Muissa Paavalin perustamissa seurakunnissa ei tämäntyyppisiä seurakunnan toimihenkilöitä vielä näin varhaisessa vaiheessa (50-lu~ufia jKr.) näytä olleen olemassa.

Mikä on ollut ‘piispan’ tehtävä Paavalin aikaisessa Filippin seurakunnassa? Termillä ei ole vanhatestamentillista tai muuta juutalaista taustaa... Paavali ei selvennä asiaa lyhyen maininnan jälkeen lainkaan. Nimityksen luonne viitanee joka tapauksessa siihen, että ‘piispojen’ toiminta on liittynyt pikemminkin ‘avustamisen’ ja Johtamistoi-mien’ (vrt. 1 Kr 12:28) kuin opettamisen ja muun tiukasti hengellisen toiminnan alueelle, joskaan alkuaikojen aktiivisista kristityistä tuskin kukaan oli kokonaan jälkimäisenä mainitun tehtäväpiirin ulkopuolella. Jürgen Roloff arvelee, että Filippin ‘piis-

pat' olisivat olleet niitä henkilöitä, jotka johtivat toimintaa seurakunnan käyttämissä yksityiskodeissa. Ennen yhteisten kokoontumistilojen saamista kokoonnuttiin kodeissa ja seurakunta joutui pakosta hajaantumaan useammaksi ryhmäksi. Kunkin 'kotikirkon' järjestyksestä vastasi yksi 'valvojaksi', 'piispaksi' kutsuttu henkilö. Tulkinta jää tietenkin arvailuksi, mutta se voi hyvin osua oikeaan. Tältä pohjalta tulisi ymmärrettäväksi myös se, miksi juuri tämän tehtävän haltijoista kehittyi vähitellen apostolien ja karismaattisten johtajien ajan jälkeen yhä tärkeämpiä seurakunnan johtajia. Jos Roloffin tulkinta on oikea, ei olisi lainkaan mahdotonta ajatella, että myös Jakeessa Fil 4:2 mainitut kaksi filippiiläistä matroonaa, Euodia ja Syntyke, olisivat toimineet oman seurakuntansa 'piispoina'.

Myös Filippin seurakunnan 'diakonien' tehtävän tarkempi määrittely on vaikeata. Kyseessä on kuitenkin jo laajemmin kristilliseen kielenkäyttöön juurtunut termi, jossa sanaan liittyvä 'palvelun' merkitys on jollakin tavalla aina selkeästi esillä. Paavali saattaa käyttää itsestäänkin nimityksiä 'Jumalan palvelija' (2 Kr 6:4) ja 'Kristuksen palvelija' (2 Kr 11:23), jolloin termistä tulee miltei synonyymi termin 'apostoli' kanssa. Hänen itseymmärryksensä kannalta oleellisen tärkeitä ovat myös ne tehtävämäärittelyt, joissa hän kertoo, että hänellä on 'Hengen palveluvirka' (2 Kr 18) ja 'sovituksen palveluvirka' (2 Kr 5:18). ...Palvelemisen ajatus oli joka tapauksessa oleellisesti mukana Paavalin tavassa mieltää oma "virkansa". Jumalan palveleminen oli samalla myös uhrautuvaa itsensä alttiiksi antamista lähimmäisten iankaikkiseksi parhaaksi (ks. esim. 2 Kr 11:28-29). Apostolina Paavali ei ollut mahtava kirkkoruhtinas, vaan tyypiltään päinvastoin pikemminkin raskaissa koettelemuksissa rähjäntynyt kulkuri ja kiertävä käsiytöläinen (ks. esim. 1 Kr 4:9-13).

Jakeessa Fil 1:1 termillä "diakoni" tarkoitetaan kuitenkin suppeammin jotakin aivan määrättyä, pelkästään Filippin seurakunnassa tällä nimikkeellä kutsuttua tehtävää. Monikollinen "diakonit" -nimitys tulee vasta "piispojen" mainitsemisen jälkeen, niin että "diakonit" ovat todennäköisesti olleet Filippin seurakunnan "hierarkiassa" alemmalla tasolla kuin "piispat". He ovat myös liittyneet jollakin tavalla "palveluun", ehkä aivan erityisesti "pöytäpalveluun", jota nimitys varsinaisesti tarkoittaa. "Piispoista" esittämänsä tulkinnan jatkoksi Jürgen Roloff ehdottaakin, että "diakonit" olisivat henkilöitä, jotka ovat huolehtineet "kotiseurakuntien" ehtoollisenvietyä.

'Piispat' eivät olleet Paavalin aikana seurakunnan vastuullisia johtajia edes Filippissä eivätkä muuallakaan. Tällaisia viranhaltijoita ei yksinkertaisesti ollut. Tästä kertoo esimerkiksi se, että Paavali osoittaa kirjeensä aina koko seurakunnalle ja pyrkii vakuuttamaan koko seurakunnan perusteluillaan. ...Kutakin seurakuntaa, olivatpa sen ongelmat minkälaisia tahansa, käsitellään Paavalin aidoissa kirjeissä kuin yhtä suurta tasa-arvoisten ja keskenään yhtä vastuullisten uskovien joukkoa.

Paavaliilaisten seurakuntien hallintojärjestelmää voidaan luonnehtia pikemminkin karismaattiseksi kuin selviin virkoihin perustuvaksi. Luvuissa 1 Kr 12 ja 14 saamme elävän kuvan siitä, miten Korintin seurakunta näissä merkeissä toimi ja samalla myös kangerteli toiminnassaan. Pelkästään Hengen suorassa johdossa elävä seurakunta oli

käytännössä hyvin kaosmainen. Seurakunnan kokouksissa ei hengellinen keskinäinen rakentuminen päässyt toteutumaan. Yksittäiset seurakuntalaiset keskittyivät mieluumin erilaisiin hengellisiin näyttöihin. Niissä heikosti menestyviä halveksittiin. Seurakunnan elämää sävytti yleinen rakkaudettomuus. Antaessaan ohjeita siitä, miten tilanne tulisi korjata, Paavali kiteyttää seurakunnallisen järjestyksen periaatteen seuraavaan tärkeään lauseeseen: "Jumala ei ole epäjärjestyksen vaan rauhan Jumala" (1 Kr 14:33).

Jokin kristillisen seurakuntaelämän järjestysmuoto on aina välttämätön, vaikka ei olisikaan syytä antaa mitään sitovaa sääntöä, millainen sen aina ja joka paikassa tulisi olla. Muotoutuipa järjestysmuoto minkälaiseksi tahansa, sen täytyy kuitenkin täyttää tietyt välttämättömät ehdot. Sen täytyy palvella osanottajien hengellistä rakentumista. Kristillisen rakkauden ja lähimmäisen huomioon ottamisen on myös aina toteuduttava seurakuntaelämässä".

VIRKA APOSTOLIEN TEOISSA

"Vaikka apostolien arvovaltaa korostetaan useammallakin tavalla, heidän keskeisin arvovaltansa perustui kuitenkin Luukkaankin mukaan yksinkertaisesti siihen, että he olivat olleet alusta lähtien Jeesuksen seurassa (Apt 1:21-22). Näin heidän kauttaan välittyi luotettava tieto siitä, mitä Jeesus opetti ja teki. He olivat myös Jeesuksen ylönousemuksen ja taivaaseenastumisen todistajia. Tältä pohjalta heidän arvovaltansa oli kiistaton, mutta samalla ainutkertainen. Apostolin virkaa ei voinut antaa perintönä eteenpäin. Heidän kuoltuaan vain heidän välittämänsä traditio, joka oli talletettuna kirjalliseen muotoon saatettuihin evankeliumeihin, jäi vaalittavaksi ja annettavaksi eteenpäin.

Apostolit eivät siis jätä jälkeensä jonkinlaista viran ja johtamisen perintöä, jonka he tietyin riitein siirtäisivät uudelle johtajasukupolvelle. Jo apostolien elinaikana tapahtui Jerusalemin seurakunnassa vallanvaihto. Pietarin johtaman apostolikollegion tilalle tuli Herran veli Jaakob, joka johti seurakuntaa 'vanhinten' kanssa. Voimakkaan eskatologisesti motivoitunut ja kahdentoista opetuslapsen varaan rakentunut hallintomalli vaihtui siis melko pian toisenlaisista lähtökohdista nousevaan vanhintenneuvostoon. Apostolien varaan rakentuva hallinto katosi siis lopullisesti kirkosta jo ensimmäisen sukupolven aikana. 'Apostolien kokouksen' kuvauksessa luvussa Apt 15 Luukas antaa molempien hallintomallien vielä toimia ikäänkuin samanaikaisesti: 'Apostolit ja vanhimmat kokoontuivat käsittelemään tätä kysymystä' (Apt 15:6). Paavalin kuvaus luvussa G1 2 osoittaa, että asia on tähän aikaan vielä tosiaanakin ollut suurin piirtein tällä tavalla. Paavali puhuu Jerusalemissa kohtaamistaan 'pylväistä', kolmesta johtavasta miehestä, jotka hän luettelee järjestyksessä Jaakob (= Herran veli), Keefas eli Pietari ja Johannes (G1 2:9).

'Vanhinten' eli luotettavien maallikkojen neuvoston varaan rakentuva malli tulee vastaan myös luvussa Apt 20, jossa Paavali Luukkaan esityksen mukaan ottaa vaikuttavat jäähyväiset nimenomaan Efeson 'vanhemmilta'. Kohtauksessa on samanlaista kahden hallintomallin päällekkäisyyttä kuin Pastoraalikirjeissä, kun 'vanhimpia' (Apt 20:17) yhtäkkiä puhutellaankin 'piispoina' (Apt 20:28)".

PASTORAALIKIRJEIDEN VIRKASÄÄNNÖT

”Missään UT:n osassa virkajärjestelmä ei ole yhtä selkeästi esillä ja yhtä pitkälle kehittynyt kuin nk. Pastoraalikirjeissä...

Vähän ennen kuolemaansa Paavali antaa näissä kirjeissä ohjeita kahdelle tärkeimmälle apulaiselleen Timoteukselle ja Titukselle. Ohjeissa korostetaan toisaalta sitä, miten heidän itsensä on käyttäydyttävä Kristuksen palvelijoina. Toisaalta korostetaan taas sitä, miten heidän on asetettava virkaan luotettavia miehiä ja neuvottava näitä apostolisen perimätiedon hengessä (esim. 2 Tm 2:2)... Minkälainen on seurakuntaviran luonne näiden kirjeiden todistuksen valossa?...

... Niissä tulee ... esille kaksi erilaista virkajärjestelmää, joita ei ole tietyistä siihen suuntaan menevistä yrityksistä huolimatta loppuun asti sopeutettu toisiinsa.

Pastoraalikirjeissä edellytetään toisaalta järjestelmää, jossa seurakuntaa johtaa ‘piispa’ (episkopos) apulaisinaan ‘diakonit’ (diakonos). Tämä jo Jakeesta Fil 1:1 tuttu malli tulee esille esimerkiksi Jakeissa 1 Tm 11-13. Toisaalta kirjeissä edellytetään sellaista hallintomallia, jossa seurakuntaa johtavat ‘vanhimmat’ (presbyteros). Malli tulee esille esimerkiksi Jakeissa 1 Trn 5:17-19. Molemmat mallit ovat ikäänkuin päällekkäin Jakeissa Tt 1:5-7 ... Kirjoittajan aikana on ollut kaksi systeemiä, joilla molemmilla on hänen mielestään olemassaolon oikeus, vaikka hän itse näyttää hienokseltaan painottavan enemmän toista, nimittäin ‘piispan’ varaan rakentuvaa systeemiä. Ohjeet, jotka kirjeissä annetaan seurakunnan johtohenkilöille, ovat sen luonteisia, että ne sopivat useimmiten ongelmitta kumpaankin hallintosysteemiin. Alkukirkon aikana virkojen suhteen vallinnut ‘prularismi’ (moneus) saa siis myös näistä sinänsä virkaa korostavista kirjeistä vahvistuksensa...

... nimitys “piispa” tarkoittaa UT:ssa paljon vähemmän papillista ja arkisempaa asiaa kuin nykyisin, kun lähes 2000 vuotta kirkon historiaa on muokannut kirkon järjestystä ja muuttanut vanhojen virkanimitysten luonnetta.

Pastoraalikirjeissä usein vastaan tulevaa termiä ‘vanhin’ ei esiinny lainkaan Paavalin kirjeissä. Se onkin ymmärrettävää, sillä kyseinen virkanimitys nousee juutalaiskristillisyyden piiristä. Se on lainaa synagogahallinnon alueelta, jossa vanhat, arvovaltaiset ja edustuskykyiset miehet koottiin neuvostoksi, joka johti synagogaa. Malli lienee omaksuttu kristittyjen piirissä ensiksi Jerusalemissa Herran veljen Jaakobin aikana (vrt. Apt 21:18), josta se levisi ensiksi juutalaiskristittyjen seurakuntien pariin, sitten vähitellen laajemmallekin. Tällaisina ‘vanhimmat’, samoin kuin ‘piispatkin’ olivat alun perin tietenkin maallikoita.

Kaikki kolme Pastoraalikirjeissä esiintulevaa ‘virkanimeä’ ovat siis alun perin ja vielä näidenkin kirjeiden sisällössä maallikkojohtajien nimityksiä. ‘Piispojen’ ja ‘diakonien’ merkitys seurakunnan vastuullisina johtajina on toki jo suuresti lisääntynyt ja selkiytynyt ... ‘Piispa’ ei ainakaan tässä vaiheessa ole enää pelkästään käytännöllisiin asioihin paneutuva luottohenkilö, vaan hänellä on selkeitä hengellisiä tehtäviä, kuten ‘opettaminen’ ja ‘nuhteleminen’ (Tt 1:9). Pastoraalikirjeissä puhutaan ‘piispasta’ aina yksikössä, mikä viitanee siihen, että ‘monarkinen piispuus’ seurakunnan johdossa on jo

kirjeissä alullaan. Pastoraalikirjeidenkään 'piispa' ei kuitenkaan vielä ole varsinainen pappi, tavallisista seurakuntalaisista erotettu 'sillanrakentaja' Jumalan ja ihmisten välillä. Hänen tehtävänsä ja vastuunsa ei eroa muussa suhteessa 'vanhinten' neuvoston toimista kuin juuri siinä, että hän hoitaa asioita yksin eikä suuremman ryhmän jäsenenä. 'Diakonit' näyttävät Pastoraalikirjeissä heille annettujen ohjeiden valossa olleen 'piispojen' avustajia, mahdollisesti ennen kaikkea karitatiivisessa (hyväntekeväinen, auttava) työssä ja talousasioissa (1 Tm 18). (Karl Kertelge korostaa, ettei virka Pastoraalikirjeissä ole itsetarkoitus, vaan ase, joka palvelee ainoan oikean apostolisen uskon puolustamista harhaopettajien vaikutusta vastaan. Es geht um die successiofidei und in diesem Sinn auch um die successio apostolica.)

Vasta myöhemmän kirkkohistorian aikana termit 'piispa' ja 'diakoni' ovat saaneet uuden papillisen merkityssisällön. Tämä kertoo siitä, että kirkon johtajuuden luonne on aikaa myöten sisällöllisesti muuttunut. Pappuus kuului niin tiukasti siihen, miten ihmiset yleisesti mielsivät uskonnollisen elämän, että se tunkeutui kuin itsestään yhä selkeämmin järjestäytyvään kirkolliseen hallintoon, samalla kun kirkko saavutti yhä runsaampia väkijoukkoja ja erkani juutalaisuudesta. Juutalaisessa kontekstissa eläneessä kristillisyydessä oli täysin selvää, että papit olivat muualla. He olivat jääneet Jerusalemin tempelin vanhentuneen uhritoimituksen pariin. Juudan heimosta lähtöisin oleva Jeesuskaan ei ollut pappi, vaan maallikko. Tai niin kuin Heprealaiskirjeen erikoisessa teologisessa ajatuksenjuoksussa päätellään: hän oli ainutlaatuinen pappi, ei vanhatestamentillisen Aaronin papiston, vaan Melkisedekin järjestyksen mukaan. Tässä ominaisuudessa hän suoritti ainoan papillisen toimituksen, joka oli todella tarpeen ihmisten pelastukseksi uhraamalla itse itsensä kuolemaan ihmisten syntien sovittamiseksi. Näin Jeesus on kristinuskon ainoa todellinen pappi, joka on suorittanut kaikki tarvittavat uhritoimitukset kertakaikkiaan uhraamalla itse itsensä. Muita uhreja ei tarvita (Hpr 9:23-28; 10:11-15; muuallakin Hepr:ssa rakennetaan tämän tulkinnan varaan). ('Pappeudesta' ja sen puuttumisesta alkukirkon piiristä sekä Kristuksen ainutkertaisesta pappeudesta Hpr:n mukaan tekee hyvin selkoa Karl Hermann Schelke.)

Taannoisessa naispappeuskeskustelussa nostettiin voimakkaasti esille Pastoraalikirjeissä olevat maininnat siitä, että piispan, vanhimman ja diakonin tuli olla 'yhden vaimon mies' (1 Tm 12,12; Tt 1:6). Kohtaan vetoaminen oli malliesimerkki siitä, miten Raamatun ei anneta puhua itse, vaan sisällöstä luetaan, mitä sinne sisälle sanomaksi syötetään. Kohdissa ei korosteta sitä, että seurakunnan johtajan tuli olla mies. Sitä ei tarvinnut korostaa, sillä se oli itsestään selvä tuona aikana - ei suinkaan jonkinlaisen alkukirkon aikana vielä kirkkaasti tiedostetun aidon 'luomisjärjestysteologian' tähden, vaan siksi että nainen oli suljettu julkisen elämän ulkopuolelle kaikilla muillakin alueille. (Jos edellä esitellyt Filippin 'piispat' toimivat 'kotikirkkoissa', ei tehtävän julkisuusaste estänyt sitä, että naisetkin olisivat hoitaneet tehtävää. Jakeissa 1 Tm 2:13-15 oleva yritys puolustaa Pastoraalikirjeiden aikana tiukentunutta suhtautumista naisten esiintymisiin seurakunnassa eräillä luomiseen liittyvillä näkökohdilla ei luonteeltaan ole todellista 'luomisjärjestysteologiaa'...)

... Samansisältöinen sääntö esitetään myös naisleskistä, joilla oli oma keskeinen ase-

mansa Pastoraalikirjeiden edustamassa seurakuntajärjestyksessä: ' Leskien luetteloon kelpaa vain sellainen, joka on kuusikymmentä vuotta täyttänyt ja vain "yhden miehen vaimo"(1 Tm 5:9)".

JÄLKISANA

"Paavali korosti kirkkojärjestyksessä erityisesti sitä, että sen oli palveltava yhteistä hengellistä rakentumista. Rakkaus ja lähimmäisen huomioonottaminen olivat siinä johdottähtinä. Sääntö koski myös - ja Paavalin mukaan jopa erityisesti - ehtoollisen viettoa (1 Kr 11). Kaksi asiaa oli Paavallille tärkeitä 'Herran aterialla': tämä syöminen oli erotettava muusta syömisestä (1 Kr 11:29) ja seurakunnan yhteys tuli säilyttää siten, että kaikki seurakunnan jäsenet ja heidän tilanteensa otettiin huomioon (1 Kr 11:20-22,33). Ei Paavalilta eikä mistään muualtakaan UT:sta löydy vähäisintäkään perustetta väitteelle, että ehtoollisen siunaus liittyisi tilaisuuden johtajan sukupuoleen. Kaiken sen valossa, mitä alkukirkossa esitetään jumalanpalveluksista, Pyhän Hengen ja evankeliumin saaman vaikutuksesta ihmisiin, tällainen kannanotto olisi alkukirkon aikana koettu joko hyvin, hyvin heikon veljen väärinkäsitykseksi, jota olisi pikaisesti pyritty rakkauden hengessä korjaamaan, tai sitten blasfemiaksi (=pilkka, häväistys). Näin siihen on syytä suhtautua edelleen.

Tämäntyyppisten mahdottomien käsitysten tueksi on turha vedota jakeen 1 Kr 14:34 kieltoon, että naiset eivät saa häiritä seurakunnan kokouksia lörpötyksillään. Kyseessä ei ole virkateologinen, vaan käytännön jumalanpalvelusjärjestykseen liittyvä kannanotto, eikä jatkossa maininta 'Herran käskystä' (1 Kr 14:37) viittaa naisten puhekieltoon, vaan koko luvun 1 Kr 14 sanomaan siitä, että kaiken seurakunnassa on tapahtuttava rakkauden ja toinen toisensa huomioonottamisen hengessä. Profeettojen ja muiden pneumaatikkojen itsetehostus, jota vastaan luku on kirjoitettu, ei ole Herran tahdon mukaista.

Kaikkialla, missä ihmiset toimivat pitkäjännitteisesti yhdessä tarvitaan sääntöjä ja järjestystä. Niin on ollut alusta lähtien myös kristillisessä kirkossa. Vallinneista hallintoyhteisöistä voidaan esittää perusteltuja arvioita, kuinka hyvin ne ovat täyttäneet tarkoituksensa, mikä niissä on ollut hyvää ja mikä huonoa ... Keskustelua kunkin systeemin tarkoituksenmukaisuudesta niissä oloissa, joissa ne toimivat, voidaan ja täytyykäin käydä. Vakavaksi asia käy vasta sitten, kun jokin kristillinen järjestelmä julistaa itsensä tai jonkin vaalimansa yksittäisen käytännön jumalalliseksi ja ryhtyy tältä pohjalta tuomitsemaan toisia ja vallitsemaan heikkojen omiatuntoja.

Kristillisessä uskossa on osattava erottaa ikuiset totuudet pelkästä inhimillisestä kuoresta, jossa niitä säilytetään ja tarjoillaan. Paavalin sana 'Tämä aarre on meillä saviasioissa' (2 Kr 4:7) soveltuu myös virkakeskusteluun...

... Astiat ovat siis usein hyvin arvokkaita, mutta ne ovat kuitenkin vain astioita verrattuna pääasiaan eli siihen, mitä palvelemaan ne on tarkoitettu. Kun jostakin astiasta alkaa erittyä liikaa makua itse sisältöön, se on uskallettava säälittä hylätä. Kun pääasiaa tukemaan tarkoitettu asia ei enää palvele, vaan estää sen tarkoitusten toteuttamista,

siitä on tullut - riippumatta sen mahdollisesta aikaisemmasta arvokkaasta roolista jumalallisen totuuden palvelijana - pelkkä riippa, josta on irtauduttava.

Se, joka väittää, että UT:n tekstit legitimoisivat (= laillistaa, vahvistaa, hyväksyä) jonkin tietyn kirkollisen järjestyksen, piispaallisen, presbyterisen, pelkästään miesten varaan rakentuvan tai muun, on vaikeuksissa, kun hänen täytyisi esittää ne kohdat, joissa oikeaksi väitetty järjestys ilmenee. Kun tekstejä tulkitaan niiden omassa kontekstissa ja kunnioitetaan sitä, mitä niissä on alun perin haluttu ilmaista, on selvää, ettei mistään yksittäisestä virkajärjestelmästä voida väittää sen olevan ikuinen jumalallinen säätämys, ainoa oikea tapa toteuttaa Jumalan tarkoittamaa kristittyjen yhteiselämää tässä maailmassa. Ne, jotka korostavat esimerkiksi käten päällepanon välityksellä toteutuvaa 'apostolista seuraantoa' tai paavin virkaan liittyvää erityistä 'Kristuksen sijaisuutta', joutuvat etsimään perustelunsa jostakin muualta kuin UT:sta.

Siitä huolimatta, että johonkin kirkolliseen hallintojärjestelmään ei löydy uusitesta-mentillista legitimaatiota, voi siinä kuitenkin toteutua kristillisen yhteiselämän tarkoitus. Siinä voi kaikesta huolimatta välittyä aidolla tavalla ensimmäisten sukupolvien vaalima totuus ja rakkaus. Asia ei sinänsä ole pyhä, mutta se voi olla käyttökelpoinen. Käyttökelpoisuuden aste lisääntyy yleensä selvästi, kun astian käyttäjät tietävät ja tunnistavat astian olevan nimenomaan pelkkä astia...

... Erilaisia virka- ja hallintojärjestelmiä ja järjestelmien uudistuksia voidaan perustella vain siltä pohjalta, miten ne palvelevat evankeliumin etenemistä maailmassa. Kristillistä virkateologiaa hallitsee siis selkeä vapauden ja sidonnaisuuden dialektiikka. Eri UT:n kirjojen sisältämiin, keskenään jonkin verran poikkeaviin erilaisiin virkateologioihin ja niistä tehtäviin sovellutuksiin sopii toisin sanoen mainiosti Paavalin sana: 'Vapautteen Kristus meidät vapautti. Pysykää siis lujina älkääkään alistuko uudelleen orjuuden ikeseen' (Gl 5:1)."

KOOSTE: TIILILÄ, SATA TEESIÄ KIRKOSTA

- Kirkkolaitokset ovat seurausta uskovien eskatologisen, lopun aikoihin kuuluvan asennoitumisen päättymisestä, s. 15

- Kaikissa pikkuryhmissäkin analogia sama: alkukristillinen ihanne - ulkoinen järjestys ja virat - kirkkolaitos. Tämä on lankeemus, tuskin sitä itsessään, jos srk:n laatu ei heikkene, s.16

- Cyprianus (k. 258): Piispojen collegio sisäisen yhteyden ylläpitäjäksi, eli Jumalan itsensä asettamaksi kirkon hallintavallaksi.

Jokainen kirkosta eronnut oli hereetikko eli harhaoppinen. Kellään ei voi olla Jumala isänä, jollei hänellä ole kirkko äitinä ", s. 18

- Jo 300-luvulla kääntymättömät enemmistönä seurakunnissa, s.21

- Hurmahenkisyys on useimmiten tasasuhtaisuutensa menettänyttä hurskautta, s.28

- Kirkollinen järjestys lankeemuksineen ei tee niiden sisällä olevaa hengellistä elämää yksilötasolla tyhjäksi.

-Luther kirjassaan Kristityn vapaudesta: Kristitty on kaikkien herra eikä kenenkään alamainen (uskossa, Kristuksessa), mutta kaikkien alamainen ja altis palvelija (rakkau-

dessa) s.38

- Luterilaiselle teologialle on ollut vaikeatasulatta uskonpuhdistajienselvääoivallusta eklesian ja laitospirkon välisestä erosta, s.45

- Roomalainen ja ortodoksinen näkemys: Yksilön suhde Kristukseen riippuvainen hänen suhteestaan kirkkoon. Evankelinen käsitys: Yksilön suhde kirkkoon riippuvainen hänen suhteestaan Kristukseen, s.48

- Rooma ei siedä oppia, ettei se mahtavana kirkkolaitoksena olisi Kristuksen ruumis. "Olla kirkossa" samaa kuin "olla Kristuksessa". s.49

- Ekklesia on Jumalan teko! Ekklesia kasvaa, heikkenee, voimistuu jne. Sen pää on Kristus kosmokratos (kosmoksen herra). Ekklesia elää vastaanottamisesta! Jumala alituinen antaja. Yksityinen uskova koko ajan keskellä kilvoitusta, s.49

- Luther: Oikea vaikutustapa sananjulistus, sakramentit ja rukous, s. 50

- Ecclesia semper reformanda est (ekkesiaa on alati uudistettava). Ekklesia ei vain ole jotakin, vaan se on myöskin koko ajan tulemassa joksikin. s.50

Luther oli lähinnä näkemysten ja suurten periaatteiden julistaja, vähemmän organisatorinen kyky. Oli epäselvää, miten ekklesia oli järjestettävä, s.50. Luther antoi kirkonjohton "ekkesian etevimmille jäsenille", edellytys: tuli olla uskossa! s.51

- Kirkkolaitokset ihmisten suunnittelemissa, siksi niissä voi ja saa olla eroja! s.53

- Kaunis sanonta jostakin kirkkolaitoksesta (esimerkiksi lut. kirkosta), että se on "Kristuksen kirkko" tai "Jumalan seurakunta", on harhauttava.

- Ekklesian tärkein tehtävä julistaa Jumalan sanaa - ei siis esiintyä ekklesian edustajana ja jopa itse ekklesiana! Tehtävä on myös esimerkiksi rakkaudentoiminta ja oleminen kansan omanatuntona eettisissä päätöksissä. Jumalan sana täytyy olla toiminnan normina. Hengellinen arvostelukyky ei ole joka miehen. s54

- Kaikilla laitospirkkoilla vallantauti, jolla on suden otteet. Tahratonta ekklesiaa ei ole ajassa! Tahrattomuus vain Kristuksessa. s.55

- Jumalan kansaa vaanivat vaarat sen ryhtyessä järjestämään kirkkolaitosta. Esimerkiksi Luther ja Melanchthon hyväksyivät kuolemanrangaistuksen 'harhaopin' hävittämiseksi, Calvin poltatti eräitä henkilöitä, s.56. Historia osoittaa, että pyrkimys toteuttaa ekklesian alkuperäiset ihanteet ylittää kaikki inhimilliset edellytykset. Tämä on historian tragiikkaa ja eräs merkki siitä, että jumalallinen aina turmeltuu ihmisten käsissä.

- Tasapuolinen arvostelu edellyttää sekä heikkouksien ja virheiden että myös hyvien puolien, ihanteiden huomioon ottoa, s.57

- Virkapappeus on ongelma lut. kirkossa, koska se tunnustaa samalla hengellisen pappeuden, s.62

- Ilman Kulosaaren kasinossa pidettyjä kirkonjohtajien 'virallisia' neuvotteluja ehtoollispöytä ei olisi avautunut anglikaanien ja luterilaisten välille. Havainnollinen esimerkki siitä, etteivät kirkkolaitokset ole ekklesia. s.64

- Jos kirkon palvelijat väheksyvät eksaktia tutkimusta, heiltä puuttuu rohkeutta katsoa tosiasioita silmiin tai he luulevat, että sivistyneitä ihmisiä voidaan saada vakuuttuneiksi niin järjettömästä asiasta kuin kahden vastakkaisen totuuden yhtäaikaaisuudesta. s.85

Tilaa 9:s Suuhusi Pasuuna!

Puh. 03 674 1117, 0400 684 344
Rantatie 17, 13300 Hämeenlinna
mission@lahetyspalvelu.fi

>>>

- Ajattelun ja tosiasioiden vastaavuus merkitsee Jumalan asettaman maailmanjärjestyksen tuntemista ko. asiassa. s.86
- Herätykset eivät synny ihmisten puuhana eivätkä ihmisten määrääminä aikoina, sillä ne ovat Jumalan laskematonta lahjaa ja asioihin puuttumista.
Herätys on vasta hengellisen elämän alku, Jumalan antamat herätyksen ajat tähtäävät ihmisten hengellisen elämän pysyvään uudistumiseen. s.97
- Uusi syntyminen, joka on Pyhän Hengen valtaan pääseminen sydämessä, s.98
- Tässä maailmassa ei saada syntymään eikä voida ylläpitää mitään tahratonta pyhien seurakuntaa. s. 102
- Kirkolla ei ole perennisluonnetta (pysyvyyttä). Se on vain ekkiesialla. Kirkko murskautuu kerran ajan aaltoihin. s. 102
- Kirkkolaitos ei ole kenenkään hengellinen äiti. Äiti on Pyhä Henki ja äiti on tietyssä mielessä ekklesia Kristuksen ruumiina. s. 106
- Hengen palavuus ja raitis arvostelukyky eivät aina kulje suinkaan käsi kädessä. s. 106
- Kirkko on väliajan ilmiö. s. 107
- Ekumeenisen liikkeen oikopäinen torjuminen osoittaa asiantuntemattomuutta ja suurta mielen ahtautta.